

ཀྱན་བརྩས་གྱི་འབྲེལ་བ་ནོར་ཕྱེད་།

མཛད་པ་ལོ། རེད་མཛད་པ་གཞོན་ཏུ་མྱོ་མོ་ས།
སེར་ཕྱེས་རིག་མཛད་ཆེན་མོའི་ཚམ་ལྷེག་ཁང་།

༡༡། །དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པའི་སྒྱིང་པོ་
ཡེགས་བཤད་ཞོར་བྱའི་ཕྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་ལོ། རེད་མདའ་བ་གཞོན་ལྷོ་གྲོ་ས།
མཛད་པ་ལོ། རེད་མདའ་བ་གཞོན་ལྷོ་གྲོ་ས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0086

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚཱ་སྤྲིག་ཁང་གིས་ཁྱེད་ཀྱིས་བྲེས་ཀྱིས་
སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཚཱ་སྤྲིག་ཁང་གིས་སློབ་དཔྱད་ལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༩ ཟླ་དགུ་པར་གསར་དུ་ཚཱ་སྤྲིག་བྱས།

༢༠༢༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ལ་བསྐྱར་སྤྲིག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྤྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚཱ་སྤྲིག་པ།

པར་སྐྱབ་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

ངོ་སྤྱོད་མདོར་བསྟུན།	ii
ཞུ་སྤྱི་གཤམ་གསལ་བཤད།	vi
དམ་ཚུལ་མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་ཐེང་བ།	༡
ཚུལ་གསུམ་སྤྱིར་གཏན་ལ་དབབ་བ།	༩
རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་བ།	༩༡
དབྱེད་བྱ་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡུལ་བདེན་པ་རྣམ་དུ་ས།	༩༣
མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཚུལ་རྣམ་དུ་ས།	༡༥
དབྱེད་པའི་འབྲས་བུ་རང་དོན་ཐོབ་པ་རྣམ་དུ་ས།	༢༡
གཞན་དོན་འབེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་དུ་ས།	༢༩
པར་བྱང་སྒྲོན་ཚིག་	༣༥

དེ་སྤྱིང་མདོར་བསྟུན།

ཇི་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སློ་གྲོས་མཆོག་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༣༧༩ ལོར་དབལ་ས་སྐྱ་དང་ཉེ་བའི་སའི་ཆ་རེད་མདའ་ཁབ་སོར་སློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་ཡུལ་སྐྱུང་གི་རྒྱུད་དུ་ཡབ་རེད་མདའི་སློན་ཆེན་བཟ་ཤིས་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཡུམ་དབང་ལྷུག་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱུ་འབྱུངས། མཆོན་ལ་བཙུན་ནི་གསོལ། མཆོན་གཞན་ལ་བཙུན་ནི་སློ་གྲོས་ཆེ་ཞེས་ཀྱང་བྲགས། མི་རིང་བར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་གཤེགས། ཨ་ནི་བཟ་ཤིས་འབྲུམ་གྱིས་སྟོར་སྦྱོང་གནང་། འཕགས་ཆེན་ཆོས་བཟང་དབལ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། ལུགས་ཇི་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོར་བྱ། ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་ལེགས་པར་བསྐྱབས།

དགུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༣༨༨ ལ་ས་བཟང་པཎ་ཆེན་གྱི་བྱང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་མནོས་ཏེ་མཆོན་ལ་གཞོན་ཏུ་སློ་གྲོས་ཞེས་གསོལ། ཉ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་དབལ་བ་དང་། མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གཉིས་ལས་ཆད་མ་སྟེ་བདུན་མདོ་འབྲེལ་དང་བཙས་པ་ལ་སྐྱུངས་ཤིང་། ཆོས་བླ་ཞུམས་སུ་བྱ་སྟོར་མཛད།

དེ་དུས་རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོའི་མཆོན་ཐོས་པ་ཙམ་ལ་བ་སྐྱ་གཡོ་ཞིང་མིག་ནས་མཆི་མ་འཛེག་པ་སོགས་བྱུང་ནས་དདུལ་ཚུ་ཆོས་རྩོད་དུ་ཕྱོན་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོའི་བྱང་དུ་སྟོན་འབྲུག་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེད་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟོར་མང་དུ་བྱས།

དེ་ནས་ས་སྐྱར་དཔེ་མཆོམས་བཙན་ནས་སྟེ་བདུན་མདོ་འབྲེལ་པ་འབྲེལ་བ་འདད་བཙས་ལ་བསྐྱུར་དུ་གཟིགས་རྟོག་དང་། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་བཞི་ཉ། འུ་ཡུག་བ་རིགས་པའི་སེང་གའི་ལེགས་བཞད་ཞུམས་ལའང་གཟིགས་ཏེ་ཞུམ་འབྲེལ་གྱི་ལྷོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སྤྱི་དོན་དང་བཙས་པའང་མཛད།

ཟླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་པ་སོགས་ལས་པར་ཕྱིན་གྱི་བཤད་པ་གསལ། ཁྱད་པར་
དུ་ཉི་མེ་ལྷང་བ་དང་། བརྒྱད་མེད་འགྲེལ་ཆེན་འཕེལ་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་པར་ཞིབ་གཟིགས་མཛད།
ཉིན་རེ་བཞིན་བཅ་པོ་ཕྱེད་རེ་ཐུགས་ལ་ཟིན། པར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ་དང་། འོན་པ་དུན་ཅུ་ལ་རྣམ་བཤད་
གྲང་མཛད།

མོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཅེ་མོའི་ནབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། མཛོན་པ་གོང་ལོག་ཆར་མང་དུ་གསལ་
ཅིང། ས་སྡེ་ལྔ་དང་སྡོམ་ནམ་པ་གཉིས། ལྷ་ཀླུ་ར་ཐ་སྡེ་བརྒྱད་ལྟེལ་བ་ཤད་དང་བཅས་པ་དང་།
དབང་ལོའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལ་འདར་གཟིགས། མཛོན་པ་གོང་ལོག་གི་རྗེ་ཤྲི་བརྒྱ་ས་དོན་དང་
བཅས་པ་འདར་མཛད།

མཁན་ཆེན་ཐོག་ལོག་པ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་བྱང་དུ་བྱོན་ཏེ། མཁན་ཆོས་དགེ་འདུན་
དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་བསྟེན་པར་ཇོགས་ཏེ། མཁན་ཆེན་པའི་བྱང་དུ་མདོ་ཅ་བ་ཚར་གཅིག་
གསན་པས། མཁན་ཆེན་པའི་ཞལ་ནས་འདུལ་བ་ངེད་ལས་ཁྱེད་མཁས་པར་བྱུང་འདུག །ཆོས་
བདག་པོ་ལ་འཕྲོད་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་མཛོད་ལ་སྟོད་འདུལ་གྱི་ཐོས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་
མཛོད་ཅིག་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་ཅའི་ལྷོ་ཀླ་དང་། ལས་ཆོག་གུང་མཛད་དེ་བྱིན་ཆད་ནས་དབྱར་
གནས་དང་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་གསུམ་ཆག་མེད་དུ་མཛད།

ཆོས་ཟླ་བྱང་མེས་པའི་བྱང་ཏུ་དབུ་མ་རིགས་ཆོག་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལ། འཇུག་པ་
 མོགས་དབུ་མའི་སྐོར་རྣམས་གསལ་ཏེ་དབུ་མ་ཙ་པ་ཤེས་རབ་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
 བཞི་བརྒྱ་བ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་མཛད་ཅིང་། ཙ་ཤེས་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལ་སྤྱི་དོན་ཡང་མཛད་ཅིང་།
 འཆད་སྒེལ་གནང་སྟེ་དབུ་མའི་བཤད་སྟོལ་དར་བར་མཛད་པས་སྐབས་དེར་སོང་ན་དབུ་མ།
 བསྟན་ན་དབུ་མ་ཞེས་པའི་གཏམ་དེ་བྱང་བར་གྲགས། སྐབས་དེར་གངས་ཙན་ལྗོངས་སུ་དབུ་ཆད་
 གྱི་རིགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཏྲ་ཅང་ཉམས་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཟླ་འདིས་དབུ་ཆད་གྱི་རིགས་པའི་
 ལམ་སྟོལ་སྟེ་བར་མཁས་གྲུབ་ཟླ་ཟླ་གསུངས་ཤིང་། ཟླ་ཅོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པས་ཀྱང་རྒྱལ་
 པའི་གསུང་རབ་གྱི་བྱང་ངེས་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལམ་སྟོལ། དབུ་ཆད་གྱི་

རིགས་པའི་སྐོད་དང་པོར་རྗེ་འདི་ཉིད་ལས་སྟེང་པས་འགྲན་ཆེ་མེད་པའི་བླ་མ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་
ཡིན་པར་ཡང་གསུངས།

དེ་རྗེས་ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཅེ་མོའི་བྱང་དུ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབང་ཞུས་ཏེ་
གསང་མཚན་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེས་བཏགས། ལོ་ཆེན་སྐུ་བས་མཚོག་དཔལ་བཟང་པོའི་བྱང་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་
བཤད་པ། བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་པའི་བྱང་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་འབྲེལ་བ་སྐྱོན་
གསལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ཞིབ་པར་གསན་ཅིང་། གྲི་རྩོམ་མཁའ་དག་ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
པ་སོགས་སྒྲགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། ས་བཟང་བཤ་ཆེན་གྱི་བྱང་དུ་བདེ་མཚོག་གི་དབང་།
ལོ་ཆེན་སྐུ་བས་མཚོག་པ་ལ་རྩོམ་པའི་འཇམ་ཐོང་། འཇམ་ཐོང་། འཇམ་ཐོང་དབང་ལྷག །ས་སྐུ་པའི་རྩོམ་
གཞིན་ལྷ། རིམ་ལྡོམ་མདོར་བྲས། སྐྱོད་བསྐྱུས་སྐྱོན་མ་སོགས་གསན་ཅིང་། ས་སྐུ་པ་དང་བྱ་སྟོན་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་ཆ་ནམས་ལའང་གཟིགས་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལ་སྤྲུལ། མཛོན་ཉོགས།
བདག་འཇུག་མཚོད་ཐེང་། རིམ་ལྡོམ་བསྐྱུས་དོན་སོགས་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཆེ་མ།
བཤེས་སྤྱིང་། ལུང་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ནམས་ལ་སྤྲུལ་པར་མཛད།

དབུས་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་དང་ཞལ་འདོམས་ཏེ་གནས་ཅེར་ཐེང་དང་། བྱང་
རྩ་སྤྱིང་དང་། སྐྱོད་པོད་ཀྱི་སའི་ཆ་མང་པོ་དང་། གཙང་སྐྱག་ཆང་རྩོང་ཁ་སོགས་སུ་ཡབ་སྐས་
གཉིས་ཞལ་འདོམས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་སོགས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་ནམ་
ཐར་དུ་གསལ།

དེ་ནས་གངས་བུ་ལེ་དཀར་པོའི་གཡས་མགུལ་གཡུ་ལུང་རྩོམ་སུ་ལོ་ལྷའི་བར་དུ་
སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་བལ་བོད་ཀྱི་སའི་མཚམས་མང་ཡུལ་སྤྱིད་ཐོང་གི་ནགས་ཁོད་
དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་བ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། དེའི་ཆེ་དམས་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མང་པོ་
བྱང་བར་དུས་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་གནང་ཞིང་། རྒྱུན་དུ་ནགས་ཁོད་དཔེན་པ་སོ་སོར་སྐུ་བ་
ལ་བཞུགས་པའང་མང་དུ་བྱུང་། མངའ་བདག་ཡུམ་སྐས་ལ་བསྟན་འགྲུང་བཞེད་ས་པའི་བསྐུལ་མ་
དང་ཞབས་འདེགས་ཀྱང་གནང་། གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་

མོའི་སྟོན་པ་གསལ་ནས་མེ་ཏྲི་ག་མདངས་ཅན་དུ་མངའ་བར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་གསལ་ན་པས་སོག་མར་
བྱགས་ཆོས་ལ་འགྲུར་བའི་རྒྱུན་བྱས་པར་གྲགས་སོ། །

དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་རེ་བཞི་བ་བྱེ་ལོ་༡༥༡༥ལོ་སྟེ་ཆུ་ལོ་འབྲུག་གི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྩ་གཉིས་པའི་
ཉིར་དགྲའི་ཉིན་སྟེ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །སྟོབ་མ་ལ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཀུན་མཁྱེན་ཤེར་འོད་སྟོ་
བཟང་གྲགས་པ་སོགས། །གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ཤེས་པའི་བཤེས་གཉན་བདུན། །དཀའ་
བཞི་ལེགས་པར་སྦྱ་བ་བརྩ་སྟག་གཅིག །པར་ཆད་ཤེས་པའི་སྟོབ་མ་བརྒྱ་སྟག་བརྒྱལ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་ལས། སྤངས་པའི་མཆོག་གྲུར་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་འོད་དང་། སྤས་
ཀྱི་མཆོག་གྲུར་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ། ལྟ་བའི་མཆོག་གྲུར་གོན་གྱི་ཉི་མ་གྲགས། ཉམས་ལེན་མཆོག་
གྲུར་ཀུན་དགའ་དཔལ་བཟང་སོ། རྩོམ་ལྡན་མཆོག་གྲུར་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ། འཆད་མཁས་
མཆོག་གྲུར་བསོད་ནམས་ཤེས་རབ། རྩོད་བཟང་མཆོག་གྲུར་དར་མ་རིན་ཆེན། བྱང་བ་བཀའ་
བརྩུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་སོགས་སྟོབ་མ་མང་དུ་བྱོན།

གསུང་ཚཱ་ལ་རྣམ་ཐར་ལས། འཛམ་གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་མཆོག་དཀའ་ཆེན་བཞི། །ཅ་
འབྲུག་གཞི་གསུམ་ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་སྟེ། །ཆོས་མདོན་མཛོད་དང་དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་སྟེ། །རྣམ་
བཤད་མཛོད་པའི་གཞུང་ལུགས་བརྩ་སྟག་གཅིག །ཅེས་པ་ལྟར་བོད་བརྩ་སྟག་གཅིག་ལྟག་
བཞུགས།

༡༠༡༥.༠༩.༡༩ སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྟེགས་པས་བདུས་བསྟེན་གསུམ།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྡོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་ཁྲི་སྟག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ནུང་། ལུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འཕྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མའི་ཉེས་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་བྱིན་ཟེན་བ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་འགྲོ་ཉིང་ཡོད་པར་བརྟེན་ལུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱ་ར་བཙོན་དགོས་པ་ནི་ལུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བརྒྱུག་ཏུ་ཐེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚཱ་མྱིག་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྲད་སྟོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚཱ་མྱིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྟབས་བདེ་དུ་བྱིན་པ་དང་བསྟན་ནས་གསར་དུ་ཚཱ་མྱིག་བྲས་པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དབར་བསྟན་དང་ཞུ་སྒྲིག་གི་སྐབས་ཡིག་འབྲུག་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནུང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྟོན་ཆ་འབྱུང་གི་དུས་ལ་སྟེད་དང་བཅོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འདོག་གིས་བདག་ཉར་བྱེད་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུག་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནུང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚཱ་མྱིག་ཁང་ལ་མཆོན་ན། པར་གཞི་ཆད་ལྷན་ཞིག་མ་བྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚཱ་མྱིག་གི་རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་འདྲིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་འདྲ་གང་ལུས་ཤིག་སྤྲད་བཞིན་ཡོད།

མ་བྱིར་ཡིག་ནོར་མདོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་གྲིས་གསལ་བཤད་བྲས་ཡོད་

ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་སྒྲག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་
མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ཙམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཙམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེ་བ་སྒྲོག་སྐབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་
སློང་ཅུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཔྱད་སྲུ་རྟགས་[]འདིའི་ནང་དུ་བརྟག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་
མཆན་དང་དཔྱད་སྲུ་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཔྱད་སྲུ་རྟགས་" འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་
དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕམ་ཆོག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་
ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་
བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗེས་སློང་གི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་
ཐད་སྒྱུར་སྙད་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་
པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་" འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་
མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་སྒྲོག་སྐབས་དེ་བ་དེ་དཔེ་བསྟར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་
ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ལིས་ལྷན་པོ། ཞོལ། ལྷ་
འབྲུམ། རྒྱ་བྱང་བར་མ་རྣམས། སྡེ། བཟ། ཞོལ། སྤྲ། རྒྱ། སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་
མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་རྟགས་ཙན་ *བསྐྱབས ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་
བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་* འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་
ཆོག་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཙན་ -བསྐྱབས ལྷ་བྱ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་
དང་། +བསྐྱབས ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་སྒྲག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༥༩ན་༥ན། བསྐྱབ *བསྐྱབས སྤྲ། ༡༠༣ན་༥ན།
རྒྱ། ༡༡༠བ་༣ན། བསྐྱབས ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བྱུང་ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་འོག་གྲངས་
༥༩མདུན་ངོས། ཡིག་གྲང་༥བ་ན། བསྐྱབ་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཆོན་ཞིང་། *བསྐྱབས ནི་མ་ཕྱིའི་
ཡིག་འོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་

གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་བར་མའི་ཐྲེབ་གངས་**༡༠**ན་མདུན་དོས། ཡིག་ཐེང་**༤**པ་ན། ལྷ་བར་
བར་མའི་ཐྲེབ་གངས་**༡༡༠**རྒྱ་བ་དོས། ཡིག་ཐེང་**༣**པ་ན། **བསྐྱབས་**ཞེས་བཞོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཞོར་འཁྲལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀྱན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་ལྷན་
ནམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྟོན་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱལ་ཞུ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤྲུས་
ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷ་འོ་ཆེས་༡༥ལ།

༡༡། །དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་སྤྱིང་པོ་
ལེགས་བཤད་འོར་བུའི་སྤང་བ་ཞེས་བྲ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༡༢། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ངག་གི་དབང་ལྷག་ལ་ལྷག་འཆལ་ལོ། །
གང་གི་དམིགས་མེད་བྱམས་པའི་མདའ་ཆེན་གྱིས། །འཛིགས་པའི་སྤྲོ་སྤྲོག་
མི་སྤྲུག་གཟུགས་འཆང་བ། །དཀྱིགས་སྤྲུག་བརྩ་གཉིས་མེ་ཉོག་མདའ་ཅན་
དབྱང་། །འཛོམས་མཛད་ཐུབ་ཆེན་དཔའ་པོ་དེ་ལ་འདུད། །ཡོངས་འཛིན་སྤྲོ་མའི་
བཀའ་ཡིས་བསྐྱེལ་བ་དང་། །དད་བཙོན་སྤྲོ་དང་ལྷན་པའི་བཤེས་གཉེན་
འགས། །གུས་བཅས་ཆོག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར། །སྤྲོ་གསལ་སྤྲོ་ཡི་
མགུལ་པ་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་མངོན་ཚུ་གཉེར་རྣམ་དཔྱེད་སྤྲུབ་ཤིང་
གིས། །བསྐྱབས་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྣམས། །སྤེབ་ལེགས་ངག་
གི་སྤྲད་བྲ་ལ་བརྒྱས་ཏེ། །ལེགས་བཤད་འོར་བུའི་སྤང་བ་འདི་སྤེལ་ལོ། །

རི་སྐད་དུ་མངོན་ལས། །ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་
རྣམས། །གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྲ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་
འཛིག་ཉེན་སྤིང་མཆོ་འདིར་འབྱམས་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྤྲོན་པས་གསུངས་
སོ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་

སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ནི་སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོངས་པ་
གཅད་པར་མི་རྒྱས་ལ། ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་མེད་པར་ཡང་གནས་ལུགས་ཚུལ་
བཞིན་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་པས་དེའི་སྤྱིར་བདག་ལེགས་སུ་
འདོད་པ་དག་གིས་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱིས་
ཞུགས་ཏེ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་འཇུག་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་ཅུང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གསལ་པའི་ཆོག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་
མཆན་ཉིད་མདོར་བསྟུས་ནས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་འདི་བྲི་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་ཆོས་མངོན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རོན་དམ་པ་དང་། བདར་བཏགས་
པའི་ཆོས་མངོན་པའོ། །དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་འབྲང་
དང་བཅས་པའོ། །མཆན་གཞི་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། རོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་
པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་དང་གཞུང་གི་ཆོགས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །

དེ་ལ་ལམ་ནི་ཆོགས་སྤྱོད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྗེས་
འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་
གཙོ་བོར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་གཞུང་ངེ་
སྟེན་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་འདིར་གཞུང་མངོན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

༼ཆོས་གསུམ་སྦྱིར་གཏན་ལ་དབབ་པ།༽

ཆོས་གསུམ་སྦྱིར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་བཞག །རྣམ་པའི་
རབ་དབྱེ་དང་བཞི་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཕྱང་པོའི་མཚན་ཉིད། རིགས་མཐུན་ངེ་སྟེད་པ་
སྒྲོས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པ། ཁམས་གི་མཚན་ཉིད། ཕྱང་ཟེན་གི་ཉེར་སྦྱོད་གནས་
དང་དམིགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་རྒྱུད་གིས་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་རམ་ས་བོན། སྦྱི་
མཆེད་གི་མཚན་ཉིད། འབྱུང་འབྱུར་གི་ཉེར་སྦྱོད་གནས་དང་དམིགས་པ་གང་རྒྱུད་
གིས་སྦྱི་བའི་སྒོ་འབྱེད་པ་མངོན་གྱུར་རམ་ས་བོན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱང་པོའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཉེ།
གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ལྷར་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གི་ཕྱང་པོ་གཉིས་སམ། ཉེ་བར་ལེན་པ་
དང་། ཉེར་ལེན་མེད་པའི་ཕྱང་པོ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཉེར་ལེན་གི་ཕྱང་པོ་དོན་གཅིག་པས་དེ་དག་གི་མཚན་
ཉིད། འདོད་འདུན་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གི་ཉེར་ལེན་གི་སྒོ་བྱུག་གང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་
པ། ཟག་མེད་གི་ཕྱང་པོ་དང་ཉེར་ལེན་མེད་པའི་ཕྱང་པོ་འང་དོན་གཅིག་པས་དེ་དག་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྤྲ་མ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷར་དབྱེ་བ་ནི། གཟུགས། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཡང་དྲུག་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིག་ཤེས་ཀྱི་
ཉེར་སྒྲིང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་རམས་ས་བོན་ཞེས་སོགས་ཅི་
རིགས་སུ་སྒྱུར་རོ། །

སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཡུལ་དང་། དབང་པོའི་སྒྲེ་མཆེད་གཉིས་སོ། །མཆན་
ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་ཉེར་སྒྲིང་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲེ་བའི་སྒྲོ་
འབྲེད་པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲེ་བའི་སྒྲོ་འབྲེད་པ་མངོན་གྱུར་རམས་ས་བོན་ནོ། །

ཡུལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་དྲུག་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དམིགས་
པའི་སྒྲོ་ནས་མིག་ཤེས་སྒྲེ་བའི་སྒྲོ་འབྲེད་པ་མངོན་གྱུར་རམས་ས་བོན་ཞེས་སོགས་
སྒྱུར་རོ། །

དབང་པོ་ལ་ཡང་མིག་གི་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་དྲུག་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མིག་ཤེས་སྒྲེ་བའི་སྒྲོ་འབྲེད་པ་ཞེས་སོགས་སྒྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་པོའི་རྣམ་བཞག་ལ་ལྔ་སྟེ།
གཟུགས། ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་རྣམ་བཞག་གོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། གཟུགས་རུང་རྣམ་པ་གཉིས་གང་རུང་གིས་གཟུགས་སུ་རུང་བའོ། །གཟུགས་
རུང་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་དབྱེད་པས་དང་། རིག་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་དག་
ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། །ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོས་གཟུགས་ཅན་དུ་གདགས་སུ་རུང་བ་དང་།
གཟུགས་ཅན་ནང་སྤང་པས་འགྱུར་བ་བསྒྲིང་དུ་རུང་བའོ། །གཟུགས་རུང་དང་པོས་

ནི་གཟུགས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུང་ལ། གཉིས་པས་ནི་ཐོགས་བཅས་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་པོ། །

ཡང་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཟུགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤར་
གྱི་གཉིས་དང་། གཟུགས་གྱི་དེ་གདགས་པས་གཟུགས་སུ་རྒྱུ་བཤོ། །དེ་གསུམ་ནི་
གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཡོད་དང་། ཐོགས་བཅས་དང་། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་གྱི་
གཟུགས་གསུམ་དང་སྤར་པོ། །

གཟུགས་རྒྱུ་མེད་དོན་ནི་རང་གི་རོ་བོ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་ཐ་
སྟོན་འབྲུག་པ་གཟུགས་ལ་རག་ལས་བ་སྟེ། བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་
པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་མཆན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཟུགས་
གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་དེ་སྟེན་པ་དག་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་གཟུགས་དང་འབྲས་བུའི་གཟུགས་སུ།
འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་འབྲུང་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་ལ་རྒྱུའི་གཟུགས་དང་འབྲུང་བ་
དོན་གཅིག་པས་མཆན་ཉིད་ནི། འབྲས་གཟུགས་ཀུན་གྱི་འབྲུང་ཁྱད་སུ་བྱུང་བའི་
རེག་བྱའོ། །

འབྲས་གཟུགས་དང་འབྲུང་འབྲུང་དོན་གཅིག་པས་མཆན་ཉིད་ནི། འབྲུང་བ་
རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་གང་ཞིག །རང་དབང་དུ་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་ཞོན་
པའི་མ་སྟེ་མེད་པའོ། །

འབྲུང་བ་ལ་ས། རྒྱུ་མེ། རྒྱུ་གི་ཁམས་བཞི་ལས། མཆན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ། ལུས་ཤེས་ལ་སྤར་བ་དང་། གཤེད་བ། རྩོ་བ། ཡང་ཞིང་གཡོ་བར་སྤར་བ་
ཞེས་པའོ། ཡང་ན་འབྲས་གཟུགས་མི་ལྟར་བར་འཛིན་པ་དང་། མི་འཛོར་བར་སྤར་

བ་དང་། མི་འབྲུལ་བར་སྦྲིན་བ། དུལ་གཞན་དུ་གཡོ་ཞིང་རྒྱས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་
རེག་བྱ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །

འབྲུང་འགྲུར་ལ་ཡང་དབང་པོ་དང་། དུལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་
གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འབྲུང་འགྲུར་གང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་
ཅིག་འབྲུང་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བའི་གཟུགས་དང་བ། འབྲུང་འགྲུར་གང་དབང་ཤེས་
ཀྱིས་གཟུང་བྱར་རུང་བའི་གཟུགས། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནས་གཟུང་བྱར་རུང་བའི་འབྲུང་
འགྲུར་གང་དབང་ཤེས་ལ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའོ། །

དབང་པོ་ལ་ཡང་མིག་སོགས་ལྔ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིག་
ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བའི་གཟུགས་དང་བ་ཞེས་སོགས་སྦྱར་
རོ། །དབང་པོ་འདི་དག་རེ་རེ་ཡང་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་
གཉིས་སུ་འགྲུར་ཏེ་མཚན་ཉིད་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

དུལ་ལ་ཡང་གཟུགས་ནས་འབྲུང་འགྲུར་གྱི་རེག་བྱའི་བར་ལྔ་ལས། མཚན་
ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འབྲུང་འགྲུར་གང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱར་རུང་བ་
ཞེས་སོགས་སྦྱར་རོ། །

དེ་ལ་གཟུགས་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཡིན་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
མིག་ཤེས་ལ་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་སྒྲུང་བ་དང་། རིས་སུ་ཆད་པར་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་
ཀྱི་སྒྲེ་མཆད་དོ། །

ཁ་དོག་ལ་སྒྲེ་མེར་དཀར་དམར་བཞི་ཡིན་ལ། དབྱིབས་ལ་རིང་བ། ལྷང་བ།
ལྷམ་བ། ལྷུ་བ། ལྷུ་ལེ་བ། ལྷུ་ལེ་བ་མ་ཡིན་བ། མཐོ་བ། དམའ་བ། རྣམས་སུ་འགྲུར་

རོ། །ཁྱིམ་མ་དང་ཉི་མ་སོགས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །

སྒྲ་ལ་རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་ཟེན་པ། མ་ཟེན་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་དང་
གསུམ་ཡིན་ལ། བན་གཞོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་དྲུ་འོང་བ། མི་འོང་བ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་ལྷན་སྦྲེས་དང་། སྒྱར་བྱང་གཉིས་ཡིན་ལ། བན་གཞོད་ཀྱི་
སྒྲོ་ནས་དེ་ཞེས་པ། མི་ཞེས་པ། དེ་མཉམ་པ་དང་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །

རོ་ལ་རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ཁ་བ། སྒྱར་བ། ཆ་བ། སྒྲ་བ། ལན་མ། མངར་བ་བྱུག་
ཡིན་ལ། བན་གཞོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་དྲུ་འོང་བ། མི་འོང་བ། བར་མ་དང་གསུམ་ཡིན་
ལ། རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་ལྷན་སྦྲེས་དང་། སྒྱར་བྱང་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །

འབྱུང་འབྱུང་ཀྱི་རེག་བྱ་རྣམས་ནི། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འདུས་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པས་ལོགས་སུ་ཇས་སུ་མ་བྱུབ་པས་དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་
ཀྱན་འདུས་པ་དང་། གསུམ་འདུས་པ་དང་། གཉིས་འདུས་པ་དང་། རེ་རེ་བའི་ཆ་ལ་
བཏགས་པ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཡང་ལྷ་སྒྲེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་། མངོན་པར་
སྐབས་ཡོད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀྱན་བརྟགས་པ་དང་། དབང་
འབྱོར་བའི་གཟུགས་སོ། །

མཆོན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རགས་པ་སྒྲོས་མཐར་བྱེན་སྒྱུར་བའི་མཐར་
སྒྲུག་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་ཀྱི་གོ་འགོགས་པའི་རེག་བྱ་
དང་བྲལ་བའི་བར་སྒྲུང་གི་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་

ཡིན་ཡང་རང་ཀུན་སྤྱོད་གི་སེམས་པ་ཞན་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་པ། མི་སྤྱལ་པ་བསྐྱོམས་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྐྱོམ་བྱ་གང་རུས་སོགས་སུ་སྤང་བ། རྣམ་ཐར་སྐྱོམ་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་སྤྱོ་སེར་སོགས་ཁ་དོག་ཏུ་སྤང་བ་ཞེས་སོགས་སྦྱར་རོ། །

ཆོར་བའི་ཕུང་པོའི་རྣམ་བཞག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཏན་ལ་
དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སིམ་གདུང་བར་མ་གང་རུང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ། དེ་
ལ་སིམ་པ་ནི་སྤྱོད་བ་གང་སྐྱེས་ན་མི་འབྲལ་བར་འདོད་ཅིང་འགགས་ན་འཕྲད་འདོད་
སྐྱེ་བ། གདུང་བ་ནི་སྐྱེས་ནས་འབྲལ་བར་འདོད་ཅིང་འགགས་ན་སྤང་བར་མི་འདོད་
པ། བར་མ་ནི་སྤྱོད་བ་གང་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འབྲུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་ཆོར་བ་དེ་ཡང་ངོ་བོའི་སྤྱོད་ནས་
དབྱེ་ན། བདེ་བ། སྤྱལ་བསྐྱལ། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྐྱོམས་བཅས་ལྟའོ། །

མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞེན་དུ། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་སིམ་པར་
བྱེད་པ། གདུང་བར་བྱེད་པ། ཡིད་ཞེས་འཁོར་བཅས་སིམ་པར་བྱེད་པ། གདུང་བར་
བྱེད་པ། ལུས་སེམས་ལ་སིམ་གདུང་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །

རྒྱུའི་སྐྱོན་ས་དབྱེ་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ཞེས་
པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བའི་བར་དུ་གཤོག་། །

མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞེན་དུ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ས་ཡིད་དུ་འོང་མི་
འོང་བར་མའི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་བཅད་སྟོབས་ཀྱིས་སིམ་གདུང་བར་མའི་རྣམ་པ་
གང་རུང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཞེས་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །

གནས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་དབྱེ་ན། ལུས་ཆོར་དང་། སེམས་ཆོར་གཉིས་སོ། །མཚན་

ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་
འབྱུང་བའི་ཚར་བའོ། །

ཡང་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པ་
དང་། ཞེན་པ་རྟེན་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་
ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཚུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཞེན་པའི་སྟེང་པ་འཕེལ་བར་
བྱེད་པ་དང་། དེ་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟེང་
པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །

འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། ཚུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཙོད་
པའི་ཤེས་རིག་།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡང་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་
དབྱེ་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་དུག་གོ།

མཚན་ཉིད་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིག་
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་
ཞེས་སོགས་སྒྱུར་རོ། །

ངོ་ཐོའི་སྒྲོ་ནས་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་དང་། གསལ་བའི་
མཚན་མ་དང་བཅས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སྒྲ་དོན་གྱི་

མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་
གཅོད་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་གསལ་པའི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་འདུ་ཤེས་
སོ། །མཚན་བཅས་གསུམ་ལས་བརྒྱུ་བ་ནི་མཚན་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དམིགས་ལུལ་གྱི་སྒྲིམ་ས། རྒྱུ་དུ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། ཅི་
ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་
མཚན་མ་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
མཚན་མ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །

འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་བཞག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཏན་
ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
ལས་གསོག་པ་པོའི་བདག་ཏུ་འབྱུང་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་དེ་ཡང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
དུ། འདུ་བྱེད་གང་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། མཚུངས་པར་མི་ལྡན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོར་འདུ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་
འགྲོ་དང་། ལུལ་ངེས་དང་། དག་ག། ཉོན་མོངས། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ལ། གཞན་གྱུར་
དང་བྱུག་གོ། །

དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སེམས་བྱུང་གང་རང་གི་རིགས་
ཅན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དུ་རུང་བ། སེམས་བྱུང་གང་བརྟག་
བྱའི་དངོས་པོ་སོགས་ལུལ་བྱེ་བྲག་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ལ། སེམས་བྱུང་གང་ངོ་པོ་

ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ། སེམས་བྱང་གང་སྣོ་དུ་མ་ནས་
སེམས་རབ་དུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་བ། སེམས་བྱང་གང་གཞན་གྱི་སྤྱན་ཚོགས་ལ་
སེམས་ཁོང་ནས་འབྲུག་པ་སོགས་རྣམ་པ་རེ་རེས་སེམས་རབ་དུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་བ།
སེམས་བྱང་གང་རང་གི་དམིགས་ཅན་རྒྱེན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་སོགས་གསུམ་དུ་
འགྱུར་དུ་རུང་ཞིང་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་སྒྱུར་རོ། །

སེམས་བྱང་ནི་དོན་གྱི་བྱང་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཤེས་རིག་
གོ། །ཀུན་འགྲོ་ནི་ལྷ་སྟེ། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རེག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། བྱི་མ་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ། སེམས་དགེ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཀུན་དུ་གཡོ་བར་བྱེད་བ། ཡུལ་དབང་
རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ན་སྤྲུག་མི་སྤྲུག་བར་མའི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཙོད་
པར་བྱེད་བ། སེམས་བྱང་གང་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་
གཏོད་པར་བྱེད་པའོ། །

ཡུལ་ངེས་ནི་ལྷ་སྟེ། འདུན་པ། མོས་པ། བྲན་པ། ཉིང་རེ་འཛིན། ཤེས་རབ་
བོ། །མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་བྱའི་ཡུལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སེམས་
བྱང་། རེས་ཤིང་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱང་།
དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པའི་སེམས་བྱང་། དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་གཏོད་
པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་། ཚོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱང་རོ། །

དགེ་བ་ནི་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དད་པ། རོ་ཆ་ཤེས་པ། ཁྲེལ་ཡོད་པ། མ་ཆགས་
པ། ཞེ་སྤང་མེད་པ། གཏི་སྤྲུག་མེད་པ། བཙོན་འབྲུས། ཤིན་དུ་སྤྱང་བ། བག་ཡོད་པ།

བཀྲ་སྟོམས། རྣམ་པར་མི་འཆེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མ་དད་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་། དབྱེན་ཡིད་
ཆེས་པ། དང་བ། འདོད་པའི་དད་པ་དང་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལས་འབྲས་
དང་བདེན་པ་སོགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་
སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མངོན་པར་དང་བ་དང་། རྣམ་བྱང་རྒྱ་འབྲས་
ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པར་འདོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ལ་འདྲེམ་པའི་སེམས་
བྱུང་། གསུམ་པ་ནི། གཞན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྤྲ་མ་ལྟར་དོ། །བཞི་པ་ནི། ཆགས་
པའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་། ལྷ་པ་ནི། ཞེ་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་
གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་།

བྱུག་པ་ནི། གཏི་སྤྱག་གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་། དབྱེན་
སྟེས་ཐོབ་དང་། སྒྲོར་བྱང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སྟོན་ཐོས་པ་སོགས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་རྒྱེན་ལ་
མི་ལྟོས་པར་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ།

གཉིས་པ་ནི། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་
རབ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཐོས་པའི་རྒྱེན་ལས་
བྱུང་བ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་རིགས་པ་བཞིས་དབྱུང་པའི་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་།
དབྱུང་ནས་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ཅེ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སྲུབ་སྤངས་པའི་
རྒྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་པོ། །

བདུན་པ་ནི། དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་སེམས་བྱུང་། བརྒྱད་པ་ནི། ལུས་སེམས་
ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། དགུ་པ་ནི། སྒྲུང་དོར་ལ་གཞུབ་པ་ལྟར་
ལེན་པའི་སེམས་བྱུང་། བཅུ་པ་ནི། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་ཆ་མི་སྟོམས་པ་མེད་པས་སེམས་
མི་མཉམ་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། བཅུ་གཅིག་པ་ནི། སྟིང་རྩེ་བས་གཞན་
ལ་ཐོ་མི་འཆམས་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །

ཉོན་མོངས་པ་ལ་བྱུག་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ། མ་དེག་ལ། ང་རྒྱལ།
ཐེ་ཆོས། ལྟ་བཤོ། །མཆན་ཉིད་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སྲིད་པའི་ལུས་དང་ཡོ་བྱད་ལ་
ཆགས་པའི་སེམས་བྱུང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་སེམས་
བྱུང་། བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོངས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། འཛིག་ལྟ་ལ་
བརྟེན་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་སེམས་བྱུང་། བདེན་བཞི་ལ་ཡིད་གཉིས་བྱ་བའི་
སེམས་བྱུང་། ཤེས་བྱ་དང་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་
ནོ། །

འདི་ལ་དབྱེན་བྱུག་སྟེ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ། མཐར་འཛིན་ལ་ལྟ་བ། ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ། ང་
རྒྱལ། ལོག་པར་ལྟ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་པོ་ལ་བདག་དང་། བདག་གིར་ལྟ་བའི་
སེམས་བྱུང་། དབྱེན་ཀུན་བཏགས་དང་། ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཆེ་
འདིའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ལྟ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོ་མས་པའི་སྟོབས་
ལས་བྱུང་བའི་བདག་ལྟ་ཤོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིག་ལྟས་གཟུང་བའི་བདག་ལ་རྟག་
པའམ་ཆད་པར་ལྟ་བ། འདི་ལ་འང་ཀུན་བཏགས་དང་། ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་སོ། །གསུམ་

པ་ནི། དག་གྲོལ་སོགས་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཞུགས་ལ་དེ་བྱེད་པར་འཛིན་པའི་སེམས་
བྱུང་། བཞི་པ་ནི། ལྟ་ངན་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་། ལྟ་པ་ནི།
འཛིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་འངལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་སེམས་
བྱུང་། དུག་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་སོགས་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའམ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
སེམས་བྱུང་ལྟ་བ་སྤྲ་བ་བཞི་ལས་གཞན་པའོ། །

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཉེ་ཤུལ་ས་ཁོ་བ་ནི། གཞོད་བྱེད་ད་ལྟར་བ་ལ་ཀུན་
ནས་མནར་སེམས་པའི་སེམས་བྱུང་། འཁོན་འཛིན་ནི། སྤར་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་
གཞོད་ལན་བྱེད་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་། འཆབ་པ་ནི། ཉེས་པ་གསལ་པོར་སྤྲེད་པའི་
སེམས་བྱུང་། འཆིག་པ་ནི། ཁོ་བ་དང་འཁོན་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ལས་གཞོད་བྱེད་ལ་ཆོག་
རྩལ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་སེམས་བྱུང་། སྤག་དོག་ནི། གཞན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་མི་བཟོད་
པའི་སེམས་བྱུང་། སེར་སྤྲ་ནི། ཡོ་བྱད་ལ་སེམས་འཆུམ་པའི་སེམས་བྱུང་། སྦྱ་ནི།
ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་ཡང་ལྡན་པ་ལྟར་སྦྱོན་པའི་སེམས་བྱུང་། གཡོ་ནི། ཉེས་པ་བྱར་
གྱིས་སྤྲེད་པའི་སེམས་བྱུང་། རྒྱགས་པ་ནི། བདག་གཞན་འངལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་
རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པས་སེམས་གང་པའི་སེམས་བྱུང་། རྣམ་འཆེ་ནི། སྒྲིང་རྩེ་
མེད་པས་གཞན་ལ་དངོས་སུ་ཐོ་འཆམས་པའི་སེམས་བྱུང་། རོ་ཆ་བ་མེད་པ་ནི།
བདག་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་མི་འཛེམ་པ། ཁྲེལ་མེད་པ་ནི། གཞན་
རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །ཁོད་པ་ནི། སྤྲུག་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་། སྤྲུགས་པ་ནི། ལུས་སེམས་ལྟར་
བར་བྱེད་པ་གཏི་སྤྲུག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་། མ་དད་པ་ནི། དད་པའི་མི་

མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་། ལེ་ལོ་ནི། དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་
སེམས་བྱུང་། བག་མེད་པ་ནི། གླུ་དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་སེམས་བྱུང་།
བརྗེད་ངེས་ནི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཤེས་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཤེས་
རབ་ཉོན་མོངས་ཅན།

རྣམ་གཤེད་ནི། སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་དུག་གསུམ་གྱི་ཆར་
གཏོགས་པའོ། །དབྱེན་དུག་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཤེད་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་བྱི་
རོལ་དུ་འཕྲོ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དུ་གཤེད་བ་ནི། དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ། བྱང་དུ་གཤེད་བ་ནི། སྒྲོམ་
པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་བྱིང་གྲོད་རོ་སྤང་སོགས་ཀྱིས་མ་དག་པར་བྱེད་པ། མཆན་མའི་
གཤེད་བ་ནི། གཞན་དག་རང་ལ་དམ་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ།
གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཤེད་བ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་ཆགས་
ཤིང་ཞེན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཤེད་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་
འདོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །

གཞན་འགྱུར་ལ་དབྱེན་བཞི་ལས། གཉིད་ནི། གཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་ནང་དུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། འགྲོད་པ་ནི།
རང་གིས་བྱས་པའི་ས་ལ་ཡིད་བཅགས་པའི་སེམས་བྱུང་། རྟོག་པ་ནི། རོན་གྱི་རོ་བོ་
འམ་ཁྱད་པར་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བའི་སེམས་བྱུང་སེམས་བའམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་
གཏོགས་པ། དབྱོད་པ་ནི། རོན་གྱི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་སེམས་

བྱང་མེམས་བཤམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །

ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་ཉེར་གསུམ་ལས། རྩོམ་པ་ནི། དག་སོགས་
འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སྟོམས་འཇུག་ནི། དེས་པར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཆོགས་བྱུག་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་ཕྱང་པོའི་གནས་
སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད།

འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ནི། ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་
སྲིད་ཅེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཆོགས་བྱུག་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་གནས་སྐབས་
ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད།

འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྟིན་གྱི་
དབང་གིས་འཇུག་ཤེས་ངང་གིས་འགགས་པའི་ཕྱང་པོའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་
པའི་འདུ་བྱེད།

སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་སྟིན་གྱི་ཕྱང་པོའི་རྒྱུན་དུས་
དེས་པར་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད། དེས་མཐུན་པ་ནི།
རྣམ་སྟིན་གྱི་ཕྱང་པོའི་རྒྱུན་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད། རྒྱེ་བ་
ནི། བང་གི་རྒྱེ་མཆེད་བྱུག་གི་རྒྱུན་སྤར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་
བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད། ག་བ་ནི། བང་གི་རྒྱེ་མཆེད་བྱུག་རྒྱུན་འགྱུར་བའི་གནས་
སྐབས་དང་། གནས་པ་ནི། དེ་བྱུག་གི་རྒྱུན་མི་འཛིག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མི་
ཏག་པ་ནི། དེ་བྱུག་གི་རྒྱུན་འཛིག་པའི་གནས་སྐབས་དང་།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ལའང་གསུམ་སྟེ། སེམས་
དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །

94

ཉེན་དུ་གྱུར་པ། དབྱེན། ས་བོན་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྒྱུའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་ཅིང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ལས་དེ་ཉིད་
དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ། གཉིས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་
པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །

ཡིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྒྲན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་སམ་དེ་མ་
ཐག་པའི་གནས་གང་རུང་དུ་བྱེད་པ། དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་།
རྒྱལ་པོ་ལགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་
ནས་ཉལ་ཏུ་ངར་རྩོམ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ།
གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་བྱི་མ་སྦྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་འཇུག་ཤེས་གང་རུང་ལགས་མ་
ཐག་པའོ། །

གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་འཇུག་ཤེས་དོན་གཅིག་པས་མཆན་ཉིད་ནི།
ཡུལ་རྒྱལ་གང་རུང་གི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ། དབྱེན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
སོགས་རྒྱལ་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་
རིག་པ་ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རིག་པ་ཞེས་སྦྱར་
ངོ། །ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་བཤད་ཟིན་ཅིང་། མཆན་གཞི་གཏན་ལ་
དབབ་པ་ནི་གཞུང་དུ་གོ་སྤྲོ་བས་མ་བཤད་ངོ། །

སྤང་པོར་མ་འདུས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་
འདུས་མ་བྱས་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་གང་རྒྱ་དང་
རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ། གཉིས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་རྒྱལ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་

ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དབྱིངས་གང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ།
དེ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་གསུམ་དུ་འགྱུར་
ལ། རྣམ་གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་མེད་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་མཐའ། མཚན་
མ་མེད་པ། རྟོན་དམ་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་སོ། །

ནམ་མཁའ་ནི། རོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག། སོ་
སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ནི། གཉེན་པོས་མ་སྤངས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཆང་བའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་
སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ། མི་གཡོ་བ་ནི། འགྱུར་བ་
བསྐྱེད་པའི་ཆོར་བ་མ་ལུས་པར་འགགས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་མེད་དགག། །འདུ་
ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ནི། ཆོར་འདུ་རགས་པ་མ་ལུས་པར་འགགས་པས་རབ་
ཏུ་སྤྱེ་བའི་མེད་དགག་གོ། །

རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། རྣམ་ཡོད་ཤེས་བྱ་གཟུགས་ཅན་སོགས། །ཟག་
བཅས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་དང་། འདས་དང་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས། །ཞེས་པ་ལྟར་
བྱུག་ཅུའི་དང་པོ་རྣམ་ཡོད་སོགས་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། རྣམ་ཡོད་ནི། སྤྱིར་རིགས་
པས་དབྱུང་བརྗོད་པའི་རྣམ་ཡོད། རྟོན་བྱེད་རྣམ་པའི་རྣམ་ཡོད། རང་རྒྱ་སྤུབ་པའི་
རྣམ་ཡོད་དང་གསུམ་ལས། འདིར་ཐ་མ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་
དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ།

བཏགས་ཡོད་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་རང་རྒྱ་མི་སྤུབ་པའི་བཏགས་
ཡོད་དེ་མཚན་ཉིད་ནི། དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བརྗོད་པ་སོགས་གཞན་

ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ།

ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་རིགས་པས་དབྱད་མི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་
ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཐ་མ་སྟེ་མཆན་ཉིད་ནི། གང་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ལོ། །

དོན་དམ་པ་ལ་ཡང་རིགས་པས་དབྱད་བཟོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་
སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་དོན་དམ་གཉིས་ལས། འདིར་ཐ་མ་སྟེ་མཆན་ཉིད་ནི། གང་
བསྟོམ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ལོ། །

ཤེས་བྱ་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་མཁ་རྣམ་བྱུང་གི་ངོ་བོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་བྱ་བ། རྣམ་
པར་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་གང་རུང་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ། མངོན་
པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། མངོན་ཤེས་དུག་གང་རུང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལོ། །

གཟུགས་ཅན་སོགས་དུག་དུ་དབྱེ་བ་ལ། གཟུགས་ཅན་ལ་དངོས་བཏགས་
མ་བྱེ་བ་ནི། གཟུགས་དེའི་བདག་ཉིད་སོགས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ། མཆན་ཉིད་པ་ནི། གཟུགས་རུང་ངོ་བོ་འཕམ་དོན་
གཞན་གང་རུང་དུ་འབྲེལ་བ།

གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་དངོས་བཏགས་སུན་མོང་བ་ནི། གཟུགས་ཅན་དུ་
འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ། མཆན་ཉིད་པ་ནི། གཟུགས་
རུང་ངོ་བོ་འཕམ་དོན་གཞན་གང་དུ་ཡང་མ་འབྲེལ་བ།

བསྟན་ཡོད་ལའང་སུན་མོང་བ་ནི། བསྟན་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་སོགས་བསྟན་

ཡོད་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ། མཚན་ཉིད་པ་ནི། མིག་
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རུང་བ། བསྟན་མེད་ནི་དེ་ལས་བསྒྲིག་པས་གོ་སྤོལ། །

ཐོགས་བཅས་ལ་སྤྱན་མོང་བ་ནི། རིགས་སོགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་
ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ། མཚན་ཉིད་པ་ནི། རང་ཡོད་པར་གཟུགས་ཅན་གཞན་
འབྱུང་བའི་གོ་འགོགས་པ། ཐོགས་མེད་ནི་དེ་ལས་བསྒྲིག་པའོ། །

ཟག་བཅས་སོགས་བརྒྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ། ཟག་བཅས་ནི། ཟག་པ་དང་སྒྲོ་
དུག་གང་རུང་གིས་འབྲེལ་བ། སྒྲོ་དུག་ནི། ཟག་པའི་བདག་ཉིད། དེ་དང་འབྲེལ་བ།
དེས་བཅིངས་པ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྱན་པ། དེའི་རྒྱ་ལས་
རྒྱང་བ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་དང་ངོ་མོར་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་དང་གྲོགས་སུ་
འབྲེལ་བ། དེས་བདག་གིར་བྱས་པ། དེས་བཞག་པའི་རུས་པ། དེ་འབྲེལ་བར་བྱེད་
པ། དེས་བསྐྱེད་པའོ། །ཟག་མེད་ནི། དེ་ལས་བསྒྲིག་པའོ། །

འཐབ་བཅས་འཐབ་མེད་ནི། འཐབ་ཚོད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དུག་གསུམ་དང་
སྒྲོ་དུག་གང་རུང་གིས་འབྲེལ་བ་དང་། མ་འབྲེལ་བའོ། །

བར་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་དེ་མེད་པ་ནི། ཡང་སྤྱིད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དུག་
གསུམ་དང་སྒྲོ་དུག་གང་རུང་གིས་འབྲེལ་བ་དང་། མ་འབྲེལ་བའོ། །ཞེན་རྟེན་དང་
མངོན་རྒྱར་རྟེན་པ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཆགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དུག་
གསུམ་དང་། སྒྲོ་དུག་གང་རུང་གིས་འབྲེལ་བ་དང་། མ་འབྲེལ་བའོ། །

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲེ་འཛིག་བྱེད་པ་དང་། མི་
བྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པ་

མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་ཆོས་སོ། །

བྱང་སོགས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་ལ། བྱང་བ་དང་མ་བྱང་བ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་
སྦྲེས་པ་དང་མ་སྦྲེས་པ་འོ། །འཛིན་པ་དང་གཟུང་བ་ནི། དུལ་ལོངས་སྦྱོད་བྱེད་དང་།
ལོངས་སྦྱད་པར་བྱ་བ་འོ། །ཕྱི་ལྟས་དང་ནང་ལྟས་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སོ། །

ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དངོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གྲོགས་སམ་རང་གི་ངོ་བོ་གང་རུང་དུ་ལྡན་པ་དང་། དེ་
གསུམ་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་འོ། །

འདས་སོགས་བཅུ་དྲུག་དུ་དབྱེ་བ་ལ། འདས་ད་ལྟར་མ་འོངས་པ་གསུམ་ནི།
རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྦྱད་ཟེན། པ་དང་། རྒྱ་སྦྱད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྦྱད་པ་དང་། རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་སྦྱད་ཅིང་འབྱུང་རུང་དུ་ཡོད་པ།

དགེ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་འབྱུང་བའི་ཐབས་
སུ་བསྐྱེན་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན་བཅུ་གསུམ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ནི། རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྦྲེས་པ། འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་ནི།
གྲོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ངོ་བོར་སྦྲེས་པ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་
དགེ་བ་ནི། རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་རྒྱས་པ། སྒྲོང་བའི་
དགེ་བ་ནི། རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་
ལེགས་སྦྱད་ཀྱི་ལས། རོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་

ངོར་གཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། སྒྲིམ་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་ནི། རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་
པར་རིས་མ་ཐུན་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་དཀར་ཆོས། སྦྱོར་བྱུང་གི་
དགེ་བ་ནི། རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་དཀར་ཆོས། མདུན་དུ་བྱས་པའི་
དགེ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་ཙམ་ལ་མཆོད་པར་འདོད་པས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་དཀར་ཆོས།
པན་འདོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། དམན་བ་ལ་པན་པར་འདོད་ནས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་
དཀར་ཆོས། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་བ་ནི་མངོན་མཐོ་དང་རིས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་
བྱུ་འདོད་པ་འཛིན་པའི་དཀར་ཆོས། གཉེན་པོའི་དགེ་བ་ནི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་
འཛོམས་པའི་དཀར་ཆོས། ཉེ་བར་ཞི་བའི་དགེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་སམ་ཉོན་མོངས་
པའི་གནས་ཀྱི་ཆོར་འདུ་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་དཀར་ཆོས། རྒྱ་མ་ཐུན་པའི་དགེ་
བ་ནི། དགེ་བས་བསྐྱེད་པའི་དཀར་ཆོས་སོ། །

མི་དགེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི། མ་འོངས་པའི་འབྲས་བྱུ་མི་འདོད་པ་འདོར་བའི་
ཐབས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ། དབྱེན་བཅུ་གཉིས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་དགེ་བ་ནི།
རང་བཞིན་གྱིས་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱན་ནས་སྦོང་བྱེད་དུ་སྦྱེས་པ། འབྲེལ་བའི་མི་དགེ་བ་ནི།
སྟོགས་སྟོབས་གྱིས་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱན་ནས་སྦོང་བྱེད་དུ་སྦྱེས་པ། རྩེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མི་
དགེ་བ་ནི། ཉེས་སྦྱོད་ཀྱན་སྦོང་དང་བཅས་པས་བཞག་པའི་རུས་པ། སྦོང་པའི་ནི། མི་
དགེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྦྱོད། རོན་དམ་པའི་ནི། འཕགས་
པས་གཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་གཟིགས་པ། སྒྲིམ་ཐོབ་པའི་ནི། སྦྱོན་
གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་རིས་མ་ཐུན་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཉེས་
སྦྱོད། སྦྱོར་བྱུང་གི་ནི། རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཉེས་སྦྱོད། མདུན་དུ་

བྱས་པའི་ནི། ལྷ་མཆོད་པའི་བསམ་བསམ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པའི་ཉེས་སྒྲོད། གཞོད་པ་བྱེད་
པའི་ནི། གཞན་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉེས་སྒྲོད། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ནི། བདེ་འགྲོ་
འམ་ངན་འགྲོར་རྣམ་སྟེན་མི་འདོད་པ་འཛིན་པའི་ཉེས་སྒྲོད། མི་མ་བྱུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི།
གཉེན་པོའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས། བར་དུ་གཙོད་པའི་མི་དགེ་བ་ནི་དགེ་བའི་བར་
དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་སོ། །

ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། འབྲས་བུ་འདོད་མི་འདོད་དོར་ཐོབ་ཀྱི་
ཐབས་སུ་སྒྲུང་དོར་བུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི་ལས། རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ལྷང་མ་བསྟན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་
རྒྱས་མེད་དུ་སྦྱེས་པ། འབྲེལ་པའི་ནི། སྒོགས་སྟོབས་ཀྱིས་དེར་སྦྱེས་པ། རེས་སུ་
འབྲེལ་བའི་ནི། ལྷང་མ་བསྟན་གྱིས་བཞག་པའི་རྒྱས་པ། སྒྲོང་བའི་ནི། ལྷང་མ་བསྟན་
ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལྷས་ངག་གི་ལས། དོན་དམ་པའི་ནི། རྣམ་
གྲངས་ཀྱིས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་གང་དུ་ཡང་བཞག་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས། སྦྱེས་
བས་ཐོབ་པའི་ནི། དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་སྟེན་གྱིས་བསྐྱས་པ། སྒྲོར་བྱུང་གི་ནི། ལྷང་མ་
བསྟན་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པའི་སྒྲོད་ལམ་དང་གཟེའི་གནས། མདུན་དུ་བུ་བའི་ནི། ལྷ་
མཆོད་པའི་བསམ་བསམ་ཀུན་ནས་སྒྲོད་པའི་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལས། བན་འདོགས་
པའི་ནི། གཞན་ལ་ཟས་གོས་སོགས་སྦྱིན་པའི་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལས། ཉེ་བར་སྒྲོད་
པའི་ནི། རང་ཉིད་ཟས་གོས་སོགས་ལ་ཡོངས་སྒྲོད་པའི་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལས།
ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ནི། མ་འོངས་པའི་སྦྱོལ་བ་ལ་རྒྱ་མ་བྱུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་རྒྱས་པའི་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལས། གཉེན་པོའི་ནི། ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་

གྲིས་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྦྲན་སྦྲན་པའི་ལས། ཉེ་བར་ཞི་བའི་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྲིས་
ཉེས་སྦྱོང་བསྦྱང་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་སོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་
ལུང་མ་བསྟན་ནི། རྒྱ་ལུང་མ་བསྟན་གྲིས་བསྦྱང་པའི་འབྲས་བྱ་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། ཉེ་
བར་བསྟན་པའི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ནི། བསམ་གྲིས་མི་བྲབ་པའི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་གང་གཞན་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ལྟར་སྤང་བའོ། །

འདོད་པའི་ཁམས་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བ་དང་། རྩེས་སུ་མཐུན་པ།
གཟུགས་ཁམས་ནི། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་གཟུགས་ལ་སྲེད་པ་
འཕེལ་བ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནི། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་ཞིང་མིང་བཞིའི་ལུང་པོ་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའོ། །

སློབ་པ་ནི་ཐར་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པའི་དགེ་བ། མི་སློབ་
པ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགེ་བ། སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་
ནི། ཐར་པ་རྒྱ་འབྲས་གྲིས་མ་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་སོ། །

མཐོང་སྤང་ནི། བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་པ་ཅམ་གྲིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ།
སློམ་སྤང་ནི། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བློ་གོམས་པས་གཞོམ་པར་བྱ་བ། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་
ནི། རྒྱུན་མེད་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཡིན་པའོ། །

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྦྱེས་
པའོ། །དབྱེ་ན་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

འཁོར་བར་འབྲུག་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གང་རུང་གིས་
བསྐྱས་པ། དེ་ཉེན་མ་རིག་པ་ནས་ཆག་ཤིང་བར་བཅུ་གཉིས་དང་། བསྐྱ་ན་འཕེན་པའི་
ཡན་ལག་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་། མངོན་པར་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་།

མངོན་པར་བྱུབ་པའི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། མཆན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
མིང་ག་ཟུགས་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཉོན། འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་སྟོན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཀྱན་ཉོན། འཕངས་ཐེན་གྱི་མིང་ག་ཟུགས་
སོགས་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཉོན། མིང་ག་ཟུགས་སོགས་བྱུབ་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་
གྱུར་པའི་ཀྱན་ཉོན་ནོ། །

རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། འཁོར་བ་ལྗོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་མཐ་ལམ་ལྔས་བསྐྱས་པའོ། །ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད།
སེམས་ཅན་དུ་མི་བགང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། དེ་ཉེན་ས་བོན་ལས་སྐྱ་གྲ། ལྷ་
གྲ་ལས་སྡོང་བུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །

རྟེན་སོགས་བཅུ་གཅིག་དུ་དེ་བུ་ལ། རྟེན་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། འབྲས་བུ་
འབྱུང་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ། དེ་ཉེན། རྒྱ་དང་། དེ་མ་ཐག་པ། དམིགས་པ། བདག་
པོའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོར་
གྱུར་པ། དེ་ཉེན་དོན་དམ་པའི་རྒྱ་རྟེན་དང་། ཐ་སྙད་པའི་རྒྱ་རྟེན་གཉིས་ལས། གོ་
རིམ་བཞིན་དུ། ཀྱན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ས་
བོན་དང་། ས་བོན་གྱིས་སྐྱ་གྲ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱར་གྲགས་པ་
རྣམས་སོ། །

ཉེན་མཚུངས་ནི། རང་ལ་བཞེན་པའི་ནམ་ཤེས་དང་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ལྟེང་
 ཉེ་མཚུངས་པའི་དབང་པོ། །དེ་མཚུངས་ནི། དངོས་སུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་མི་སྤྱོད་ཀྱང་
 ཉེན་མཚུངས་དང་རིགས་འབྲེལ་པའི་དབང་པོ་ལོ། །

ཐེན་པ་དང་མ་ཐེན་པ་ནི། ཚོར་པ་ས་པན་གཞོན་དུ་འཕྱུར་པ་དང་མི་འཕྱུར་
པ་ཉི་གཞུགས་སོ། །

35

པོ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་ཡུལ་འཛིན་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། རིས་མ་བྱུན་གནས་པ་དང་། དགེ་
སྤྱུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་དབང་བྱེད་པ་བཞི་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིག་སོགས་དབང་པོ་
དུག་དང་། པོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། སློག་གི་དབང་པོ་དང་། ཆོར་བའི་དབང་པོ་
ལྷ་ཆམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བྱུང་གི་ཆོས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་
བའི་རྣམ་དག་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་གཉིས་ཉི།
གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དད་སོགས་ལྷ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་སོགས་གསུམ་
སོ། །དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གནས་དང་བཅས་པས་
བསྐྱེས་པ། འགྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་གནས་དང་
བཅས་པས་བསྐྱེས་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་
སྟོམས་གནས་དང་བཅས་པས་བསྐྱེས་པའོ། །

ཟས་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། སྤིང་པ་གནས་ཤིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། དབྱེ་ན་
ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་། དེག་པའི་ཟས་དང་། སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཟས་སོ། །མཆོན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གང་སྣ་སྟེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་
འོངས་སྤྱད་ནས་འབྲུ་བའི་ཆེ་དབང་པོ་རྟེན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། ཡིད་དུ་
འོང་བའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་དེག་པ་གང་དབང་པོ་རྟེན་དང་བཅས་པ་
རྒྱས་པར་བྱེད་པ། མ་འོངས་པའི་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་

སེམས་པ་གང་དབང་པོ་ཉིད་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། སྤྱིད་པའི་ལུས་མ་ཐོབ་
པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་ཐོབ་ཅིན་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །

གོང་བཅས་གོང་མེད་ནི། ལྷ་ན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་ཆོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པའི་
རབ་དབྱེ་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱུས་པ་
བསྟན་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བསྐྱུས་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་
དམིགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ། དབྱེ་ན་བཙུག་ཅིག་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་གཞི་རི་སྟེང་པ་བསྐྱུས་པའོ། །ཁམས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པ་ནི། ས་བོན་ཀྱིས་ས་བོན་ཅན་རི་སྟེང་པ་བསྐྱུས་པའོ། །རིགས་ཀྱིས་ནི།
རིགས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱིས་ནི། གནས་སྐབས་
ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དང་། རྒྱུགས་ཀྱིས་ནི། རྒྱུགས་ཀྱིས་རྒྱུགས་ཅན་
ཅི་སྟེང་པ་དང་། རྒྱུགས་ཀྱིས་ནི། རྒྱུགས་ཀྱིས་རྒྱུགས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དང་། དུས་
ཀྱིས་ནི། དུས་ཀྱིས་དུས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དང་། རྒྱུགས་གཅིག་གིས་ནི། སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱུགས་གཅིག་གིས་བསྐྱུད་བྱེད་རི་སྟེང་པ་དང་། མཐའ་དག་གིས་ནི། སྤྱད་བྱེད་མཐའ་
དག་གིས་བསྐྱུད་བྱེད་རི་སྟེང་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱུས་པ་ནི། བསྐྱུད་བྱེད་དང་
སྤྱད་བྱེད་པའི་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱུས་པའོ། །བཙུག་ཅིག་པ་དོན་དམ་པས་
བསྐྱུས་པའི་མཚན་ཉིད། [ཆད།]

མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་གཉིས་པའི་ཚུན་རྒྱུགས་དང་།
རྒྱུགས་ཅན་དུ་འབྱུག་པ། དབྱེ་ན་བྱུག་ལས། ཐ་དད་མེད་པས་མཚུངས་ལྡན་ནི།

ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་རྫས་ཀྱི་རྩལ་སྒྲ་རབ་རྣམས་ཡུལ་གོ་ས་ཐ་མི་དང་དུ་འབྲུག་པ།
འདྲེས་པས་མཚུངས་ལྡན་ནི། རགས་པ་གཉིས་ཡུལ་གོ་ས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པ།
སྒྲ་པས་ནི། གོང་བུ་གཉིས་ཡུལ་འདབ་འབྱོར་དུ་སྒྲ་པ། ལྡན་ཅིག་གི་འབྲུང་བས་
ནི། རྒྱ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་གཉིས་སྒྱེ་ལགག་གནས་གསུམ་རང་གཅིག་ཏུ་
འབྲུག་པ། ལྷ་པ་བྲ་བ་བསྐྱབས་པས་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། [ཆ།] མཐུན་པར་
རྟོགས་པས་ནི་ཤེས་རིག་གི་ཆོས་གཉིས་པན་ཚུན་གྲོགས་བྱས་ཏེ་དམིགས་པ་
གཅིག་ལ་འབྲུག་པའོ། །

ལྡན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་
ལས། ས་བོན་དུ་ལྡན་པ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་མ་འོངས་པའི་ཆོས་རང་གི་
རང་གིས་འབྲུང་རུང་དུ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཐོབ་པ། དབང་དུ་
ལྡན་པ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་མ་འོངས་པའི་ཆོས་གང་འབད་ཚེལ་གྱི་རྒྱུ་
གྱིས་བཅུལ་ན་འབྲུང་རུང་དུ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཐོབ་པ།
མངོན་གྱུར་དུ་ལྡན་པ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་ཆོས་གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཐོབ་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་
བརྟུས་པའི་དོན་མདོར་བསྐྱས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ||

༼རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པ།༽

༺ གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། དབྱེད་བྱ་
མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡུལ་བདེན་པ་རྣམ་དེས། དཔྱོད་པའི་ངོ་བོ་མངོན་
རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་ཆོས་རྣམ་དེས། དབྱེད་འབྲས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐོབ་པ་དང་

འབེལ་གཏམ་རྣམ་པུ་སྟོ། །

༼དབྱེད་བྱ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡུལ་བདེན་པ་རྣམ་པུ་སྟོ། ༽

དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་བསྐྱེན་བྱ་མངོན་དུ་བྱ་བ་གང་རུང་དུ་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་
གཞིགས་པ། ཡང་ན་ཀུན་བྱང་རྒྱ་འབྲས་གང་རུང་གི་དོ་བོར་རྣམ་འབྱོར་པས་ཡོངས་
སྲུ་བཅད་པར་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཉིས་སྲུ་དབྱེ་བ། བཞིར་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་
པར་མ་གཞག་པའི་བདེན་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སྟོ། །དང་
པོ་ནི། མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་སྒྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་
ནི། གདུལ་བྱས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མིང་ཆིག་གི་སྒྲོ་ནས་བདེན་
པའི་གནས་ལུགས་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །གཉིས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་
ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་བྱེ་བའི་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་
པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་
དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། མི་རྟོག་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲོང་པ་བདག་མེད་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྣམ་
འབྱོར་པས་ཡོངས་སྲུ་བཅད་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བདེན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་
ལས། དང་པོ་བྱེ་བྱང་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། སེམས་ཅན་ཀྱི་འཛིག་རྟོག་དང་། སྒྲོང་གི་
འཛིག་རྟོག་ནི། །མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་

སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། ཟུན་མོང་གི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་གྱིས་བསྐྱས་
པའི་ཕུང་པོ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔ་སྟེ། དཔུལ་བཞི། མི་དགེ་བ་ཆེན་པོས་
འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བ། རུད་འགྲོ་ནི། མི་དགེ་བ་འབྲིང་
གིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བ། ཡི་དྲགས་ནི། མི་དགེ་བ་
ཆུང་དུས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བ། ཡང་ན་དེ་གཉིས་གོ་
རིམ་བརྒྱུག་གོ། །མི་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཆུང་དུས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྱིན་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བ། ལྷ་ལ་ཡང་འདོད་ལྷ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཆེན་པོས་
འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ནི།
མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བའོ།

གཉིས་པ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བརྒྱད་དེ་བཞི། སྟེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱལ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གོ་སྤྱོད། །གསུམ་པ་རོ་བོའི་སྒྲོན་ས་གསུམ་དེ་བཞི། སྐྱུག་
བསྐྱལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བ་འདད་ཟེན་ཏོ། །

བཞི་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དེ་བཞི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྐྱུག་
བསྐྱལ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་གཉིས་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་
དུ་བྱིས་པས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་རུས་པ་དང་། འཕགས་པ་
ཁོ་ནས་མི་འདོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པའོ། །

གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། མི་རྟག་པ་ནི། རྟག་པར་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རོ་བོར་ལོངས་སུ་གཅད་པར་བྱ་
བ། དེ་བྱེད། མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འཇུག་ཀྱང་། བསྐྱུ་ན་

སྐད་ཅིག་དང་། རྒྱན་གྱིས་འཛིག་པ་གཉིས་སུ་འབྱུང་རོ། །སྤྱག་བསམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི།
གཙང་བ་དང་བདེ་བར་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་མི་འདྲིད་པའི་རྣམ་པར་ཡོངས་
སུ་གཙད་པར་བྱ་བ། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི། སྤང་པོའི་ངོ་བོ་བདག་ཏུ་བྱིན་ཅི་
ལོག་པའི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཡོངས་སུ་གཙད་པར་བྱ་བ། སྟོང་པའི་རྣམ་པ་
ནི། སྤང་པོ་དོན་གཞན་གྱི་བདག་དང་འབྲེལ་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་བདག་
གིས་དབང་བསྐྱུར་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གཙད་པར་བྱ་བའོ། །

ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་སྟེ། རང་
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི་གང་གིས་སྟོང་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
དོ། གཉིས་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཀུན་
བཏགས་ནི། གཞན་དབང་གི་གཟུང་བྱ་ལ་བདག་དང་ཆོས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད། གཞན་དབང་ནི། ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་ལ་ས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་ཙན་དུ་
སྦྱེས་པའི་ཀུན་རྟོག་ཡོངས་བྱུབ་ནི། གཞན་དབང་ཉིད་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
ཆོས་ཉིད་དམ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་པའོ། །རྒྱས་པར་
ནི་ཡི་གེ་རྩུར་ན་ཡོད་པ་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ། མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི། མཆན་ཉིད་
ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་
པར་ཡོངས་སུ་བཙད་ནས་སྤང་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ། གཉིས་པ་ནི། ཉན་མོངས་པ་

དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་
གངས། སྤང་བུའི་རིགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་རབ་དུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་
པ། གཉིས་པ་ནི་ལྷ་བ་དུག་གས་ལཱའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཅུ་སྟེ་བ་འད་ཟེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཀུན་སྒྲིབ་སོགས་ཉེར་བཞི་ལས། དང་པོ་ཀུན་སྒྲིབ་ལ་མཚན་
ཉིད་ནི། མིང་པའི་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲིབ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། དབྱེ་བ་ལ་དགུ་ལས།
རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་སྒྲིབ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་
སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ། ཁོང་ཁོའི་ཀུན་སྒྲིབ་ནི། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་
ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ། ང་རྒྱལ་གྱི་
ནི། སེམས་ཁེངས་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ། མ་རིག་པའི་ནི།
གནས་ལུགས་ལ་མྱོངས་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ། ལྷ་བའི་ནི།
ལོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཆོལ་ཞིང་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་
བྱེད་པ། མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནི། ལོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་ཞེན་པའི་
དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་ནི། དཀོན་མཚོག་སོགས་ལ་
ཡིད་གཉིས་བ་བའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ། སྤྱག་དོག་གི་ནི།
གཞན་གྱི་སྤྱན་ཆོགས་ལ་སེམས་འཁྲགས་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་
བྱེད་པ། སེར་སྒྲའི་ཀུན་སྒྲིབ་ནི། ཡོ་བྱད་ལ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་
བསྐལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །འཆིང་བ་ནི། སེམས་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་འཆིང་བར་
བྱེད་པ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བ་སོགས་གསུམ་ཉེ་གོ་རིམ་བཞེན་དུ།
ཆགས་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། མྱོངས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་

འཆིང་བར་བྱེད་པའོ། །བག་ལ་ཉལ་ནི། ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཉོན་མོངས་
བ་རྣམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ངན་ལེན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བ་ནི། སེམས་
ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་བར་བྱེད་པ། ཀུན་དགྱིས་ནི། བསྐྱབ་གསུམ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་
སེམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁྲི་ཞིང་བར་ཆད་བྱེད་པ། དབྱེ་ན་སྤྲུགས་པ་ལ་སོགས་
པ་བརྒྱད་དེ། བཤད་ཅིན་ཏོ། །

རྒྱ་བོ་ནི་སྲིད་པའི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ། དབྱེ་
ན་བཞི་ལས། འདོད་པའི་རྒྱ་བོ་ནི། འདོད་པ་ཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་སྲིད་པའི་
རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པ། སྲིད་པའི་རྒྱ་བོ་ནི། སྲིད་པ་ཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་
རྣམས་སྲིད་པའི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་དང་། ལྷ་བའི་རྒྱ་བོ་ནི། ལོག་པས་ཆངས་སྦྱོད་ཆོལ་
བ་རྣམས་སྲིད་པའི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱ་བོ་ནི། ཆོལ་བ་གསུམ་ཀ་
སྲིད་པའི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པའོ། །

སྦྱོར་བ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འབྲལ་བའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཉོན་མོངས།
དབྱེ་ན་འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་སོགས་བཞིའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི། རབ་བྱུང་དང་ཁྲིམ་
པའི་ཚོད་པའི་རྩ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་འདུན། དབྱེ་ན་འདོད་པ་དང་། ལྷ་
བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྒྱུལ་ཞུགས་དང་། བདག་དུ་སྦྱ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་
བཞིའོ། །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པ། ལྷ་བར་གྱུར་པ་བྱུག་
བརྩུ་རྩ་གཉིས་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པ། ལྷ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཞུགས་ལ་
འདུན་ཅིང་ཆགས་པ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་
པའོ། །མདུད་པ་ནི། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་

གཙོང་པའི་ཉོན་མོངས། སྤེལ་པ་ནི་བསྐྱབ་གསུམ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་དགེ་པའི་ཕྱོགས་མི་
ཉོགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་སོ། །ཐ་བ་ནི། སེམས་བྱུང་གཉེན་པོས་དབུལ་
དཀའ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། ཇི་མ་ནི། འཆལ་ཚུལ་གྱི་དེ་མ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་
ཉོན་མོངས། སྤེག་པ་ནི། དུམ་རིང་དུ་རྣམ་པར་འཆེ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། ལུག་
རུ་ནི། ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། ཅི་ཡང་ནི། འཇིགས་པ་དང་
འཁོན་སོགས་རྣམ་གཡང་མང་པོའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས། ཉེས་སྦྱོང་ནི། སྒོ་
གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོང་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་ཉོན་མོངས། ཟག་པ་ནི། སྦྱེ་མཆེད་བྲག་གི་
སྒོ་ནས་སྤིང་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། བོངས་པ་ནི། སྤིང་
པའི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་འབྲེན་པའི་ཉོན་མོངས། འབྲུག་པ་ནི། ལུས་སེམས་ལ་སྤྱུག་
བསྐྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། འཐབ་པ་ནི། འཐབ་ཅོད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
ཉོན་མོངས། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི། སྤིང་པ་དང་སྤིང་པའི་ཡོ་བྲང་ལ་མཆན་མ་
སོགས་སུ་བརྒྱང་བས་ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། དེམས་ནད་ནི།
དེམས་ལྟར་ལུས་སེམས་ལྟག་པར་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། ཉགས་སྦྱོར་ནི།
སྤིང་པའི་ལུས་སྤྱ་ཆོགས་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། གགས་ནི། དགེ་བ་ལ་
སྦྱོར་བའི་བར་དུ་གཙོང་པའི་ཉོན་མོངས་སོ། །

བཞི་པ་སྤང་བུའི་དེགས་ནི། མཐོང་སྤང་གི་དེས་དང་། སྒོམ་སྤང་གི་དེས་
སོ། །དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་མཐོང་བ་ཅེས་གྲིས་གཞོམ་
པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས། དབྱེན་བདེན་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞི་ལས། སྤྱུག་བསྐྱལ་
མཐོང་སྤང་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཆོས་བཞོད་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་

སྤང་ནི། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ནི། འགོག་པ་ཆོས་བཟོད།
ལམ་གྱི་མཐོང་སྤང་ནི། ལམ་བདེན་ཆོས་བཟོད་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་རེ་རེ་
ལ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བཅུ་བཅུ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་
ཁོང་ཁོ་བོར་བ་དགུ་དགུ་སྟེ། མདོར་ན་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །

སྒྲོམ་སྤང་ནི། ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཟེན་གོམས་པས་གཞོམ་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས།
དབྱེ་ན་ས་དགུ་ལ་ཆེ་འབྲིང་དགུ་དགུའི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྒྱད་བཅུ་ཙུག་ཅིག་གོ།

ལས་གྱི་ཀུན་འབྱུང་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། ཡང་མིད་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས། དབྱེ་
ན་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།
དག་མི་དག་ལ་སེམས་གཏོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བ་རྒྱ་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་
བསྐྱས་པའོ། །དབྱེ་ན་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཏོ་
པའི་ལས་སོ། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་དག་བ་ལ་
སེམས་གཏོ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་དག་བ་ལ་སེམས་གཏོ་བར་བྱེད་པ་དང་།
གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་དག་བ་ལ་སེམས་གཏོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒོ་གསུམ་གྱི་དག་མི་དགའི་ལས་ལ་སེམས་བ་དེའི་དུས་གྱི་
ཀུན་སྒྲོང་གིས་བསྐྱས་པའོ། །དབྱེ་ན་ལུས། དག་ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་ཏེ། གོ་རིམ་
བཞིན་དུ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་།
དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་དང་། ལུས་དག་གི་བྱ་བར་མ་ཐོན་པའི་ཡིད་སྟོབས་
ལྡན་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པའི་སེམས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་མི་དག་བ་དང་། དག་

བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སློག་གཙོད་པ་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་མ་རྟོར་
བར་གཞན་གྱི་སློག་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་
པའི་སེམས་པ། མ་བྱིན་ལེན་ནི། མ་སྤུངས་འཇབ་བུས་གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་བདག་གིར་
བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་དང་། ལོག་གཡེམ་ནི། བཟོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་
པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་འོ། །དགེ་བ་ལ་ཡང་
སློག་གཙོད་སྒྲིང་བ་ལ་སོགས་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སློག་གཙོད་སྒྲིང་བའི་
ལུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སེམས་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲུར་རོ། །དག་གི་ལས་
ལ་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྟུན་ནི། བརྟུན་བྱའི་
དོན་གཞན་དུ་གནས་པ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་གཞན་དུ་སྟོན་པའི་དག་གི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སེམས་པ། སྤྲ་མ་ནི། བ་རོལ་བོ་དབྱེ་བའི་བྱིར་དུ་སྒྲིས་
པའི་དག་གི་དང་། ཆོག་རྩུབ་ནི། གཞན་གྱི་ཞེ་བརྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་དང་།
“བཀྲལ་བ”ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སེམས་པ་འོ། །

དགེ་བ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། དེ་དག་སྒྲིང་བའི་སེམས་པ་འོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ། མི་
དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟུན་སེམས་ཀྱི་ལས་ནི།
གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་མ་སྤུངས་འཇབ་བུས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་
སེམས་པ། གཞོད་སེམས་ཀྱི་ལས་ནི། གཞན་ལ་ཐོ་འཆམས་པར་འདོད་པ་དང་།
ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ནི། ལས་འབྲས་སོགས་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་
ལྷན་ཅིག་པའི་སེམས་པ་འོ། །

དགེ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་སྟོང་བའི་སེམས་པའོ། །ཡང་ལས་ལ་
གཉིས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལས་གང་
རྣམ་སྟེན་གྱི་རོ་བོ་ཅམ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་གང་རྣམ་སྟེན་དེ་
ཉིད་འདོད་པ་འམ་མི་འདོད་པའི་བྱེད་པར་ཅན་ཏུ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །

ཡང་ལས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་པའི་ལས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ལས་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ། སྟོན་གྱི་འདིག་རྟེན་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་འདིག་རྟེན་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །

ཡང་ལས་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོམ་པ་དང་། སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བར་མའི་
ལས་སོ། །དང་པོ་ལ། བཅའ་ཉིད་ནི། འཆལ་ཚུལ་སྟོང་བའི་སེམས་པ། དབྱེ་ན་སོ་སོ་
ཐར་པའི་སྟོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་བཅའ་ཉིད་ནི། བརྟུང་གི་སྟོམ་པ་གང་གྲིང་གསུམ་གྱི་མི་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ།
དབྱེ་ན་རིགས་བརྒྱད་ལས། དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ནི། ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་མཐའ་
དག་སྟོང་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བརྟུང་གི་སྟོམ་པ་གང་སྟེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ།
དགེ་སྟོང་མའི་སྟོམ་པ་ནི། དེ་གང་བྱུང་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་
པ་ནི། སྤང་བྱ་བཅུ་སྟོང་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བརྟུང་གི་སྟོམ་པ་གང་སྟེས་པ་ལ་
བརྟེན་པ། དགེ་ཚུལ་མའི་སྟོམ་པ་ནི། དེ་གང་བྱུང་མེད་ལ་བརྟེན་པ། དགེ་སྟོབ་མའི་
སྟོམ་པ་ནི། ཅ་བའི་ཆོས་ཏུག་རྗེས་མ་ཐུན་གྱི་ཆོས་ཏུག་རྣམས་སྟོང་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་
བའི་བརྟུང་གི་སྟོམ་པ་གང་བྱུང་མེད་ལ་བརྟེན་པ། དགེ་བསྟན་གྱི་སྟོམ་པ་ནི། སྤང་
བྱ་སྟོང་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བརྟུང་གི་སྟོམ་པ་གང་སྟེས་པ་ལ་བརྟེན་པ། དགེ་

བསྟེན་མའི་ནི། དེ་གང་བྱད་མེད་ལ་བརྟེན་པ། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི། སྤང་བྱ་
བརྟེན་སྟོང་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བརྟེན་བྱང་གི་སྟོམ་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོམ་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་
གཏན་གྱིས་འཆལ་ཚུལ་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྟོམ་པ། དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་ས་བྲག་གིས་བསྐྱས་པ་བྲག་
གོ། །གསུམ་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
བསམ་གཏན་གྱིས་འཆལ་ཚུལ་ཀུན་སྟོང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་བྲངས་ནས་
བྲུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྟོམ་པ། དབྱེ་ན་འཆལ་ཚུལ་ཀུན་སྟོང་གི་ཉོན་མོངས་
པ་ཕྱོགས་གཅིག་སྤངས་པ་དང་། སལ་ཆེར་སྤངས་པ་དང་། མཐའ་དག་སྤངས་པ་
དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོམ་པ་བཞི་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རྒྱ་
ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱས་
པའི་སྟོམ་པ་རྣམས་སོ། །

སྟོམ་པ་མིན་པ་ནི། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སེམས་
པ་ལོ། །བར་མའི་ལས་ནི། སྟོམ་ལྡན་དང་སྟོམ་མིན་ཅན་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བ་
མི་འགལ་བའི་དགོ་བའམ་མི་དགོ་བའི་ལས་སོ། །

ཡང་ལས་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོང་བར་ངེས་པའི་ལས་དང་། མ་ངེས་པའི་ལས་ཏེ།
གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལས་གང་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྡན་པ་
དང་། བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ཡན་ལག་གང་རུང་དང་མི་ལྡན་པའི་ལས་སོ། །

ཡང་སྟོང་ངེས་ལ་གསུམ་ལས། མཐོང་ཆོས་ལ་སྟོང་འགྱུར་ནི། ལུལ་བྱད་

པར་ཅན་ནམ་བསམ་པ་བྲག་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་
སྟོང་བ། སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྲུར་ནི། ལས་གང་གི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་
ལ་སྟོང་བ། ལན་བྲངས་གཞན་ལས་སྟོང་འགྲུར་ནི། ལས་གང་གི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱས་
པའི་ཆེ་དེའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་པན་ཆད་དུ་སྟོང་བའོ། །

ཡང་ལས་གསུམ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་དཀར་བ། གཅིག་ཏུ་གནག་བ། དཀར་ནག་
འདྲེས་མའི་ལས་ཉེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་དགེ་བ་དང་། བསམ་
སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མི་དགེ་བ་དང་། བསམ་སྦྱོར་གང་རུང་དགེ་མི་དགེ་བའོ། །

གསུམ་པ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། རྒྱའི་མཆན་ཉིད་ནི།
ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་བྱེད་རྒྱ། ཀྱན་འབྱུང་ནི། ལས་ཀྱི་བག་
ཆགས་མ་སྤུན་པར་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འགྲོ་བ་རིགས་མ་སྤུན་པར་
འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱ། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི། འགྲོ་བ་རིགས་མ་སྤུན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་སོ་
སོ་ཐ་དད་པར་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱ། རྒྱུན་ནི། ལུས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་
ཐོབ་པ་འདའ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱའོ། །

གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ལ། མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ།
མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པ་ཞི་བ་བྱུ་ཚོམ་ངེས་འབྱུང་གི་
རྣམ་པར་རྣལ་འབྱོར་བས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་མཛོན་དུ་བུ་བའི་བདེན་པ། གཉིས་
པ་དེ་ལྡན་ཀྱི་འགོག་པ་དེ་ཡང་དགུ་ལས། བཟླའི་འགོག་པ་ནི། འཛིག་ཉེན་པའི་ལས་
ཀྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་ཉམས་སྤང་བའི་འགོག་པ། དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་ནི། འཛིག་
ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལས་ཀྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་རྩད་ནས་སྤང་བའི་འགོག་པ།

ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ནི། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་འགོག་
པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ནི། མི་སྟོབ་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་འགོག་པ། རྒྱན་
དང་བཅས་པའི་ནི། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་འགོག་
པ། རྒྱན་མེད་པའི་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་འགོག་པ།
ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ནི། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཤིང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
མ་འགགས་པའི་འགོག་པ། ལྷག་མ་མེད་པའི་ནི། ཟག་བཅས་མ་ལུས་པ་འགག་པའི་
འགོག་པ། བྱད་པར་བྱ་འཕགས་པའི་འགོག་པ་ནི། སྤྲོད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་
འགོག་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་
མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ། ཞི་བ་ནི། འབྲས་བུ་མ་འོངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་
དང་བྲལ་བ། གྲུ་ལོ་མ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བས་དོན་དམ་པར་གཙང་བདེའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པ། དེས་འབྱུང་ནི། གཏན་བྱ་པན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའོ། །

བཞི་པ་ལས་བདེན་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་སྐྱབ་པ་རིགས་པ་དེས་འབྲེན་གྱི་
རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྐྱེན་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ།

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཚྲིགས་ཀྱི་ལམ། སྟོར་བའི་ལམ། མཐོང་བའི་ལམ་སྟོན་
པའི་ལམ། མཐར་ཐྱིན་པའི་ལམ་མོ། །

དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཀང་བསྟོམས་པས་སྤང་བྱ་སྤང་བྱུང་དང་། གཉེན་
པོ་སྟེ་བྱུང་གི་ངོ་བོར་རྒྱད་སྟེན་པར་བྱེད་པའི་ལམ།

གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་
མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཉམས་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་
རབ་དང་བཅས་པ། དབྱེན་བཞི་ལས། རྫོད་ནི། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ལས་བཟུང་བ་
རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
མཚུངས་སྤྲན་དང་བཅས་པ། ཅེ་མོ་ནི། དེ་ལ་གསལ་སྤང་མཆེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
སོགས་དང་། བཟོད་པ་ནི། དེ་ལ་གསལ་སྤང་ཆེར་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་
གང་ཞིག་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ། ཚོས་མཚོག་
ནི། དེ་ལ་གསལ་སྤང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སོ་སྐྱེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཞིག་བདེན་
པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་སུ་འབྲེན་རུས་པའོ། །

ཡང་ན་སྦྱོར་ལམ་ནི། ཚོགས་ལམ་ཅམ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་གང་གི་རིགས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་ཡོད་
ལ་ད་ལྟ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
སོ་སྐྱེའི་སྒོམ་བྱུང་། དབྱེན་རྫོད་སོགས་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་དང་དེ་
རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས། དབྱེ་
ན་སྐད་ཅིག་མའི་དབྱེ་བས་བཅུ་བྱུག་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
ནི། སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་སྤར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་གང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པ་ནི། དེ་
ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྩེས་སུ་ཤེས་

པའི་བཟོད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤར་མ་རྟོགས་
པ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱལ་
རྗེས་བཟོད་དེ་ཉིད་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས། བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་
རྣམས་ཀྱང་སྤར་མའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། སྒྲོམ་སྤང་སྤོང་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལམ།
དབྱེ་ན་འདིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག་ཞི་རགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་འོ། །

མཆོན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། ཡན་ལག་གི་སྒྲོན་ས་འོག་ས་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའམ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གང་
རུང་གིས་བསྐྱུས་པ། དབྱེ་ན། སྒྲོམ་ས་འདུག་གི་བསམ་གཏན་དང་། སྒྲེ་བའི་བསམ་
གཏན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བ།
དབྱེ་ན་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དག་པ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཟག་མེད་གསུམ་སྟེ།
གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སྒྲོམ་ས་འདུག་གི་བསམ་གཏན་གང་འདིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་ཅེ་
གཅིག་པས་བསྐྱུས་པ། དེ་གང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རབ་རྩ་མ་ཞི་བར་བྱས་པ།
དེ་གང་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བས་བསྐྱུས་པའོ། །

དག་པ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། ཁྱད་པར་ཆ་
མཐུན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ཏེ། གོ་ཤིམ་བཞིན་དུ། དག་པ་སའི་བསམ་གཏན་གང་
འཇུག་ཐོགས་སུ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པ། དེ་གང་རང་སའི་དག་པ་
སའི་བསམ་གཏན་གཞན་འདྲན་བ་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པ། དེ་གང་གོང་སའི་ཉིང་དེ་
འདྲིན་གཞན་བསྐྱེད་བ་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པ། དེ་གང་ཟག་མེད་བསྐྱེད་བ་དང་ཇེས་
སུ་མཐུན་པའོ། །

ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་བ། ཟེ་ཆོམ་ཤས་ཆེ་བ། ར་
 རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ། སྟེང་བ་ཤས་ཆེ་བ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལྷ་བར་གྱུར་བ་བྱལ་བ་ཅུ་
 ཅུ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གིས་མ་རུངས་པར་བྱས་པའི་བསམ་གཏན། འདི་ག་ཉིན་
 བའི་བསམ་གཏན་ལ་ཐར་པར་སོམ་ཉི་ཟ་བས་མ་རུངས་པར་དང་། ར་རྒྱལ་གྱིས་མ་
 རུངས་པར་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་སྟེང་པས་མ་རུངས་པར་བྱས་པའི་
 བསམ་གཏན་ནོ། །

སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་
པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་རྟོག་
དབྱེད་གང་རུང་གི་སས་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པ། དབྱེ་ན་ཉིད་བསྟོགས། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ། དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་དང་
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆེད་
དུ་བརྩོན་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བ། དབྱེ་ན་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་བྱུག་སྟེ། མཆན་ཉིད་རབ་དུ་རིག་པ། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ། དཔེན་པ།

དགའ་བ་བསྐྱད་པ། དཔྱོད་པ། སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བུའི་ཐོས་བསམ་དང་།
དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་བྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྦྱོང་བའི་མཐུ་མ་ཐོབ་པ་དང་།
འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྦྱོང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་འབྲིང་
གསུམ་སྦྱོང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སལ་ཆེར་སྤངས་བས་ཟད་པར་སྤངས་མ་
སྤངས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྩུང་དུ་གསུམ་སྦྱོང་བའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའོ། །བསམ་གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་དང་། གཞུགས་མེད་བཞིའི་ཉེར་བསྟོགས་
ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལས་དཔགས་ཏེ་ཅི་
རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་གཉེན་པོའི་ཡན་
ལག་གིས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ། དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་ནི། དཔྱོད་པ་གཉེན་པོའི་ཡན་
ལག་གིས་རྟོག་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་
པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དབྱེ་ན་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་
གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤར་ལྟར་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་
ཡན་ལག་གིས་རྟོག་དཔྱོད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་

གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའོ། །

བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི། ཡིད་བདེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅེ་
གཅིག་སོགས་གང་བདེ་བའི་སམ་བསྐྱུས་པ། དབྱེ་ན་ཉེར་བསྒྲོགས་དང་། དངོས་
གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤར་ལྟར་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྩན་ཤེས་བཞིན་གཉེན་པོའི་
ཡན་ལག་གིས་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་
པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའོ། །

བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི། བདེ་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་
པ་སོགས་གང་གཟུགས་གྱི་སམ་བསྐྱུས་པ། དབྱེ་ན་ཉེར་བསྒྲོགས་དང་དངོས་གཞི་
གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤར་དང་འབྲེལ་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི། རྩན་པ་དང་བཏང་སྒྲོམས་
གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་བདེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་ཆོར་བ་བཏང་
སྒྲོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ནི། སྒྲོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བསམ་གཏན། དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་
བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཆངས་ངེས་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ལ་སོ་སྐྱེའི་གནས་གསུམ་དང་
འཕགས་པའི་གནས་ལྟ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ལ། མཆོན་ཉིད་ནི། དམིགས་རྣམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འོག་
ས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཆོངས་ལྷན་དང་བཅས་པའམ་
དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ། དབྱེ་ན། སྒྲོམས་འཇུག་དང་། སྐྱེ་བའི་

གཟུགས་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་གང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ། དབྱེ་ན་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས། དང་པོ་
གསུམ་ལ་དག་པ་བ། ཉོན་མོངས་ཅན། ཟག་མེད་དང་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ལ། བཞི་
བ་ལ་ཟག་མེད་བོར་བས་གཉིས་སོ། །དག་པ་བ་ལ་ཡང་དང་པོ་མ་གསུམ་ལ་ཆ་
མཐུན་བཞི་ཀ་ཡོད་ལ། བཞི་བ་ལ་བྱུང་བར་ཆ་མཐུན་བོར་བས་གསུམ་སོ། །ཉོན་
མོངས་ཅན་ལ་ཡང་ལྟ་བུ་ལས་ཆེ་བ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ལ་མངོན་ཤེས་མི་བརྟེན་
བས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྤྲ་མ་ལས་དབག་སྟེ་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་སའི་སྒྲོ་ནས་བཞི་སྟེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲོ་མས་
འབྱུག་ནི། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བ། དབྱེ་ན་ཉིར་
བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྲ་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཞིང་ནམ་མཁའི་དམིགས་པ་ལ་གསལ་སྤང་རྫོགས་པའི་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །

རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནི། རྣམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་
བྲལ་བ། དབྱེ་ན་ཉིར་བསྟོགས་ནི་སྤྲ་ཞིང་དངོས་གཞི་ནི་རྣམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་དང་
བྲལ་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་གསལ་སྤང་རྫོགས་པའི་ཅེ་གཅིག་པ་སོགས་
དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་

བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བ། དབྱེ་ན་
ཉེར་བསྟོགས་ནི་སྤྲི་ཞིང་། དངོས་གཞི་ནི། བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དམིགས་པ་ལ་
གསལ་སྤང་རྫོགས་པའི་ཅེ་གཅིག་པ་སོགས་དང་། སྤྲིད་ཅིང་སྟོམས་འཇུག་ནི།
བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཅེ་གཅིག་པ་
སོགས་གང་འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་མེད་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བ། དབྱེ་ན་ཉེར་
བསྟོགས་ནི་སྤྲི་ཞིང་དངོས་གཞི་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་མེད་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་
གསལ་སྤང་རྫོགས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །

སྟེ་བའི་གཟུགས་མེད་པ་ཡང་བཞི་སྟེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་
དང་། རྣམ་ཤེས། ཅི་ཡང་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མེད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་སྟེ།
རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟེ་བའོ། །གཞན་གསུམ་ལ་
ཡང་སྦྱར་རོ། །དབྱེ་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་། མཐོ་ལ་བཟང་བ། མཐོ་ལ་ངན་བ། དམའ་ལ་
བཟང་བ། དམའ་ལ་ངན་བ་བཞི་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མཐོ་བ་ནི་ཆེ་རིང་བ། དམའ་
བ་ནི་ཆེ་ལྷང་བ། བཟང་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆུང་ཞིང་རོ་སྤྱང་མེད་པ། ངན་བ་
ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་ལས་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོམ་ལས་
གང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དབྱེ་ན། ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དང་།
ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དང་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་
རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །དང་

པོ་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ། ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ་ཤེས་པ་བཞིའོ། །དེ་དག་གིས་
སྤྱག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་སྤྱར་
རོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་། རྗེས་སྤྱ་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་
གཉིས་གཉིས་སྟེ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །

གཉིས་པ་ཞི་གནས་གྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་ལ་བསམ་གཏན་ས་
དུག །གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ་དགའོ། །

ཡང་ལམ་ཆེན་པོ་འབྲིང་ཆུང་དུ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་
བ་ནི་གཞུང་དུ་གསལ་ལོ། །

ཡང་སྤང་བྱའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་སྤོང་བ་ལ་ལམ་བཞི་བཞི་སྟེ། སྤྱོར་བ་དང་། བར་
ཆད་མེད་པ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ། བྱུང་བར་གྱི་ལམ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལམ་གང་
གིས་སྤང་བྱའི་ཉམས་སྤང་ཅིང་བར་ཆད་མེད་ལམ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ། ལམ་གང་
གིས་སྤང་བྱ་འཛོམས་ཤིང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ། ལམ་གང་གིས་སྤང་བྱ་
འགགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྤང་བྱ་གཞན་སྤོང་བའི་ཚུལ་བ་དང་བྲལ་
བ། ལམ་གང་གིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་
དག་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་པའོ། །

ཡང་སྤང་བྱ་རེ་རེ་ལ་གཉེན་པོ་བཞི་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་སུན་འབྲེན་པ། སྤོང་བ།
རྟེན། ཐག་བསྐྲང་བ་གཉེན་པོ་སྟེ། ཐོག་མར་སྤང་བྱ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ། དེའི་
འོག་དུ་སྤང་བྱའི་རྣམ་མཐུ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ། དེའི་འོག་དུ་སྤང་བྱ་འགགས་པའི་

རྣམ་ཐོལ་གྱི་ཐོབ་པ་འདྲིན་པའི་བྱ་བ་ཙམ་བྱེད་པ། དེའི་འོག་ཏུ་སྤར་གྱི་སྤངས་པ་
སྤར་མི་ལྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་གཞན་གྱི་མས་པར་བྱེད་པའོ། །

ཡང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་
གཅིག་སྟེ། དང་པོ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་དྲན་བ་ཉི་ལྔ་བར་བཞག་
བ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོར་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་
རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དྲན་བ་དང་ཤེས་རབ་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དབྱེ་ན། ལུས། ཆོར་བ། སེམས། ཆོས་དྲན་བ་ཉི་
ལྔ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལུས་གཙང་བར་འདྲིན་པའི་གཉེན་པོར་ཕྱི་
ནང་གི་ལུས་ལ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བདག་མེད་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་མི་གཙང་བར་སོ་
སོར་རྟོག་པའི་དྲན་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་དང་། ཆོར་བ་བདེ་བར་འདྲིན་པའི་
གཉེན་པོར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོར་བ་ཀུན་སྤུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པ་སོགས་དང་།
སེམས་རྟག་པར་འདྲིན་པའི་གཉེན་པོར་ཕྱི་ནང་གི་སེམས་ཀུན་སྐྱད་ཅིག་མར་སོ་
སོར་རྟོག་སོགས་དང་། ཆོས་བདག་ཏུ་འདྲིན་པའི་གཉེན་པོར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀུན་
བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚེལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པར་སློང་བ་སྟེ། མཆན་
ཉིད་ནི། དྲན་བ་ཉི་ལྔ་བར་བཞག་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་སྤར་གཉེན་ལ་སྤང་དོར་ཚེལ་བའི་བཙུན་
འབྲས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དབྱེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་བསྐྱེད་པ་མི་
བསྐྱེད་པ། སྤྱིས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མ་སྤྱིས་པ་བསྐྱེད་པ།
སྤྱིས་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་བཞི་སྟེ་མཆན་ཉིད་ཀྱང་སྤྲུལ་། །

གསུམ་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཀླང་པ་སྟེ།
མཆན་ཉིད་ནི། ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་དཔིགས་པ་ལ་ལས་
སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དབྱེ་ན།
འདུན་པ། བཙུན་འབྲུས། སེམས་པ། དཔྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་སྟེ། ཡང་དག་
པར་སྦྱོང་བ་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་གྲས་སྦྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
རྟག་སྦྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དང་། སྦྱེ་བ་སྤྲ་མ་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཐོབ་པའི་དང་། ཆེ་འདིར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །སྤྱེ་ཆན་གསུམ་པོ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོགས་ལམ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་
གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྒྲོམ་མོ། །

བཞི་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི། དབང་པོ་སྟེ། མཆན་ཉིད་
ནི། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་གང་ཤོད་
ཅེའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའོ། །དབྱེ་ན་དང་པ། བཙུན་འབྲུས། འན་པ།
ཉིང་རེ་འཛིན། ཤེས་རབ་སྟེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ། སྦྱོ་བ། མི་བརྟེན་པ།
ཅེ་གཅིག་པ། སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །

ལྔ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ནི་སྟོབས་རྣམས་ཉེ། མཆན་
ཉིད་ནི། མི་མ་ཐུན་བྱོགས་ཀྱིས་མི་བརྟེན་པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་གང་བཟོད་མཆོག་
གི་གནས་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའོ། །དབྱེ་ན་དབང་པོ་ལྟར་ལོ། །

དྲུག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། མཆན་ཉིད་
ནི། བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་མཐོང་ལམ་གྱིས་

བསྐྱས་པལོ། །

དབྱེན་བདུན་ལས། དཔ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། བདེན་པའི་
དམིགས་རྣམ་མི་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་བ་གང་ཡན་ལག་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱི་
ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པ། ཚེས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ནི། བདེན་པའི་ཚེས་ཉིད་རབ་ཏུ་འབྱེད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་བ་གང་མཐོང་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་མོད་ཡན་ལག །བཙུན་
འགྲུས་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་བཤམ་སྒྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས། བསྒྲོམ་བ་གང་བཟོད་བྱ་མཐར་
ཐུག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག །དགའ་བ་ནི། བདེན་པའི་ཚེས་ཉིད་སྤར་མ་
རྟོགས་བ་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་སེམས་སེམས་པར་བྱེད་བ་གང་
པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །འིན་ཏུ་སྤྱང་བ་ནི། ལུས་སེམས་ལས་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་
ཐག་མེད་ཀྱི་འིན་སྤྱང་གང་གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཡན་
ལག །ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་བཤམ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་པའི་
ཐག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་བ་གང་གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་
བའི་ཡན་ལག །བཏང་སྟོམས་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་བཤམ་བྱིང་ཚོད་སོགས་ཀྱིས་མི་
མཉམ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་བ་གང་གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་གོ། །

བདུན་བ་རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་
ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་པའི་ཚེས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་སྤར་
རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མོ། །

དབྱེན་བརྒྱད་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཏུ་

རྟོགས་པའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག །ཡང་དག་
པའི་རྟོག་པ་ནི། ལྟ་བུ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ལྟར་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་
དག་ཀུན་ནས་སྒྲིང་པའི་ཡན་ལག །དག་ནི། རང་སྤྱོད་པ་པོ་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པར་
གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད། ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི། རང་
རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ལུས་
དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད། འཆོ་བ་ནི། མ་དག་པའི་འཆོ་བ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ལུས་
དག་གི་རིག་བྱེད་འཆོ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་
ལག །ཚུལ་བ་ནི། སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་བཙོན་འབྲུག། བྱ་
བ་ནི། བྱེད་ཚོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྒྲོང་བའི་ཡན་ལག །ཡང་དག་པའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ལ་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་སྒྲོང་
བའི་ཡན་ལག་གོ། །བརྒྱུད་པ་གནས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་དང་། དགུ་པ་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྒྲོང་བའི་ལམ་ནི་གཞུང་དུ་གོ་སྟེ། །

བརྒྱུ་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་ལམ་ནི། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་
སྟེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ནི། སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྒྱུན་དུ་ཡང་དག་པར་
འཛོག་པའོ། །དབྱེ་ན། བྱེད་ཉིད་དུ་སེམས་འཛོག་པ་སོགས་དགུའོ། །གཉིས་པའི་
མཆོན་ཉིད། རི་ལྟ་བུ་འཕམ་རི་སྟེད་པའི་དངོས་པོ་ཐོས་པ་སམས་བསྒྲོམ་པ་གང་རུང་ལ་
བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན། རི་སྟེད་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
དང་། རི་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གཉིས་ཉི། རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆོལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། དེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་

གཉིས་སོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ལམ་བསྐྱད་པའི་ལམ་ལ་གསུམ་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནས་བརྒྱད་སྟེ་མཐོང་ལམ་སྐྱད་
ཅིག་བཙུ་ལྗེ་བར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་
བྱེད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལོ། །དབྱེ་ན། དད་སོགས་ལྷ། ཡིད་བདེ་བ། ཡིད། བདེ།
བཏར་སྟོམས། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཅུ་ལོ། །

ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་བྲག་པ་ནས་དོ་རྩེ་ལྟ་
བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་
དབང་བྱེད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལོ། །དབྱེ་བ་སྔ་མ་དང་འབྲལ། ཀུན་ཤེས་པ་དང་
ལྷན་པའི་དབང་པོ་ནི། མི་སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་རྟོགས་དང་མཐོང་ཆོས་ལ་
བདེ་བར་གནས་པ་དབང་བྱེད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལོ། །དབྱེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་
པོར་བའི་སྤང་གྱི་དགུ་ལོ། །

ལྷ་པ་མཐར་བྱིན་པའི་ལམ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་མཐར་བྱིན་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་སོ། །དབྱེ་ན། ཟད་པ་ཤེས་བ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་བ། མི་སྟོབ་
པའི་ཆོས་བཅུ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་པ་ཟད་ནས་བདེན་བཞིའི་
གནས་ལུགས་ཤེས་པ་འཇམ་ཀུན་འབྱུང་ཟད་པའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་བདེན་བཞིའི་གནས་
ལུགས་ཤེས་པ་འཇམ་དེ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་
ཀ་ལ་དབྱེ་ན། མཉམ་བཞག་དོན་དམ་ཤེས་པ་དང་། རྩེ་སྟོབ་ཀུན་རྩོབ་ཤེས་པ་

གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་སྟོབ་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད།
ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བརྩམས་པའི་མཛོད་བསྟུས་ན། མི་
སྟོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྡར་འགྲུར་ཏེ། འདི་ལྟར། ཡང་དག་པའི་དག་དང་ལས་
ཀྱི་མཐའ་འཆོ་བ་གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། དྲན་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་རྩོལ་བ་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕུང་པོ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞི་ན། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་འོ། །

གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི།
དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། དེགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི།
ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། བསྟུབ་པའི་མཆོན་ཉིད། སེམས་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། དེས་འབྲིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པར་རྟོག་པའི་གནས་སུ་འགོ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

༼ མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་ཆོས་རྣམ་དེས། ༽

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་ཆོས་རྣམ་དེས་ལ་གསུམ། དམིགས་
བྱ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས། དེ་ལ་དམིགས་བྱེད་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲེ་ཚུལ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། མངོན་མཐོང་དང་
དེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་གསུང་གང་ཞིག་ཆོས་སྒྲིའི་
བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའོ། །དབྱེ་བ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩམས་ཏེ་གཞུང་
དུ་གསལ་ལོ། །བསྟུ་བ་ནི། སྡེ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་སྟེ། འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན་ནི། ལྷག་

བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་བ་བསྐབ་པའི་ཐབས་གཙུག་པོར་སྟོན་པའི་སྡེ་སྟོང་། མངོན་
པའི་སྡེ་སྟོང་ནི། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་བ་བསྐབ་པའི་ཐབས་གཙུག་པོར་སྟོན་པའི་
སྡེ་སྟོང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྟོང་ནི། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐབ་བ་བསྐབ་པའི་ཐབས་གཙུག་
པོར་སྟོན་པའི་སྡེ་སྟོང་དོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བྱེད་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་ལྟ་སྟེ། དམིགས་བྱེད་
དངོས། །དམིགས་པའི་རབ་དབྱེ། བསམ་བླུང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ལ། སྒྲོམ་བླུང་
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ལོངས་ཤེས་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ་
ཐོས་པ་བསམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལས་བླུང་བའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྟེ།
དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤར་བ་ཤད་ཐེན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཁྱབ་པའི་དམིགས་ལ། སྐྱོད་པ་རྣམ་སྐྱོང་གི་དམིགས་
ལ། མཁས་པའི་དམིགས་ལ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྐྱོང་བའི་དམིགས་པའོ། །དང་
པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲོམ་བླུང་སྐྱེད་པའི་ལོངས་སྤྱི་བཅད་པར་བྱ་བའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་
ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནི། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཞི་
ལྷག་གིས་ལོངས་སྤྱི་བཅད་པར་བྱ་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནི། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཞི་ལྷག་གིས་ལོངས་སྤྱི་བཅད་པར་བྱ་བ། དངོས་པོའི་མཐའ་
ནི། རི་ལྗང་སྟེང་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱི་བཅད་པར་བྱ་བ། དགོངས་པ་ལོངས་
སྤྱི་བྱུང་བ་ནི། གནས་མ་ལུས་པ་ལོངས་སྤྱི་བྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གསུམ་ཆེ་བའི་གཉེན་
པོར་ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའོ། །དབྱེ་ན་ལྟ་ལས། མི་སྤྱུག་པ་ནི།

འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བ།
བྱམས་པ་ནི། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་སྤྱག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་
བཅད་པར་བྱ་བ། རྟེན་འབྲེལ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ནི། ང་རྒྱལ་གྱི་
གཉེན་པོར་ནང་གི་སྤང་པོ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
པོར་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བ། དབུགས་འབྱུང་རྩལ་རྩེས་སུ་བྲན་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་
ལ་སྒྲིད་པའི་གཉེན་པོར་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་དུ་བགྱང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་དག་
ནི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ལྷ་པོ་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆགས་ཡུལ་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པར་
བསྐྱོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ཞེ་སྤང་གི་
གཉེན་པོར་གཞོན་བྱེད་སྤྱག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
སོགས་དང་། གཉི་མུག་གི་གཉེན་པོར་འཁོར་བ་འཇུག་ལྟོག་གི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ནང་གི་སྤང་
པོ་ཁམས་དུག་གི་རང་བཞིན་དུ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ། རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་དབུགས་འབྱུང་འཇུག་རི་ལྟ་བར་བགྱང་བའི་བྲན་
པ་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་ཤེས་པས་མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་བྱ། དབྱེ་ན། སྤང་པོ། ཁམས། སྐྱེ་མཆེད། རྟེན་
འབྲེལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །དང་པོ་བཞི་བཤད་ཟིན་ལ།
ལྷ་པ་ནི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས། མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བའོ། །

བཞི་བ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་འཇམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
བསམ་གཏན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། བསམ་བྱུང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ། མཆན་ཉིད་ནི། གནས་
ལྷགས་ལ་དཔྱད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འཐད་པའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་ལས། ལྷོས་པའི་
རིགས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་ལ་སྒྲོངས་པ་སེལ་བའི་འཐད་པ། བྱ་བ་བྱེད་
པའི་རིགས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱའི་ཆ་ལ་སྒྲོངས་པ་སེལ་བའི་འཐད་པ།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོངས་པ་སེལ་བའི་
འཐད་པ། གཏན་ཆིགས་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོངས་པ་
སེལ་བའི་འཐད་པའོ། །

བཞི་བ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་རྒྱ་ཀྱན་དུ་ཆོལ་བ་ལ། མཆན་ཉིད་ནི། མིང་དོན་འབྲེལ་
པ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པར་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་ལས། མིང་ཀྱན་དུ་ཆོལ་བ་ནི། རྫོང་བྱེད་མིང་ཆིག་སོགས་
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་དང་། དངོས་པོ་
ཀྱན་དུ་འཆོལ་བ་ནི་སྒྲོག་གིས་ངེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལྟར་དོན་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པའི་
ཆོལ་བ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྫོང་བྱེད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་མ་གྲུབ་པར་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་དང་། བྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་འཆོལ་
བ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྫོང་བྱེད་ལ་བྱད་པར་གྱི་དོན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་
དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །

ལྷ་པ་བཅལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ནི། མིང་དང་དངོས་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་
ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནི་གོ་སློལ། །

གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། སར་
ཕྱིན་དུག་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་པོ། །དབྱེ་ན་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲོ་
ནས་དགོངས་པ་བཞི་དང་། རྗོད་བྱེད་ཆིག་གི་སྒྲོ་ནས་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་
བཞིའོ། །དགོངས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དགོངས་གཞིའི་བརྗོད་བྱ་དོན་ལ་གནས་པའི་
གསུང་རབ་པོ། །དབྱེ་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དོན་གཞན་དང་། དུས་གཞན་དང་། གང་
ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་བཞིའོ། །ལྡེམ་དགོངས་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།
དགོས་པའི་དབང་གིས་ཟབ་མོའི་དོན་ལྡེམ་པོའི་རག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་
པོ། །དབྱེ་ན་གཞུག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱར་བ་ལ་ལྡེམ་པོར་
དགོངས་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། གཉིས་མེད་ཀྱིས་སྒྲག་པ་རྣམས་ལ། གཟུང་འཛིན་
གྱི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པའི་གསུང་རབ། ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ། སངས་རྒྱུ་ལ་བརྟམས་པ་སོགས་སྒྲིབ་པའི་
བྱེད་བྱ་གི་གཉེན་པོར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ། དགོངས་གཞིའི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་མོ་
འཛིག་ཉེན་ན་སྒྲད་པའི་ཆིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་པོ། །

༼དབྱད་པའི་འབྲས་བུ་རང་དོན་ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས།༽

གསུམ་པ་དབྱད་པའི་འབྲས་བུ་རང་དོན་ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོབ་
བྱེད་གང་ཟག། ཐོབ་བྱ་མངོན་ཏྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། མ་དབྱད་པའི་ངོ་

མོར་ཕུང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་པོ་དང་ཡུལ་ལ་མོངས་སྒྲིང་བ་པོར་སྒྲུང་ཞིང་དབྱེད་
ན་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མ་སྒྲུབ་པའོ། །དབྱེ་ན། བདུན་ཏེ། སྒྲིང་པས་དབྱེ་
བ། དེས་འབྱུང་གིས་དབྱེ་བ། ཉེ་བར་བསྐྱེད་པས་དབྱེ་བ། སྒྲིང་པས་དབྱེ་བ། འབས་
བུས་དབྱེ་བ། ཁམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ། དབྱེད་པས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་ཆགས།
ཞེ་སྤང་། གཉི་ལྷག་ །ད་རྒྱལ། རྣམ་རྟོག་ལ་སྒྲིང་བ་ལྡ་དང་། ཆ་མཉམ་བ། ཉོན་མོངས་
བ་རྒྱུང་དུའི་གང་ཟག་དང་བདུན་ནོ། །དང་པོ་ལྡ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་
དེ་ཤས་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་རིང་བའི་གང་ཟག་གོ། །དུག་པ་ནི། ཡུལ་དང་རྩེས་སུ་མ་སྒྲུབ་
པར་ཉོན་མོངས་བ་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་གོ། །བདུན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བ་དང་རྩེས་
སུ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་གཏན་མི་སྒྲེ་བའམ་ཤས་རྒྱུང་དུ་
ཅམ་སྒྲེ་བའི་གང་ཟག་གོ། །

གཉིས་པ་དེས་འབྱུང་གིས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་སྤྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དོན་རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་གང་ཟག་གོ། །དབྱེ་ན། ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་སུ་བ་དང་། བྱང་རྒྱབ་དུ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱར་བ་བ་དང་གཉིས་ཏེ། དེམ་པ་བཞིན་དུ། གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་གྱི་སྤྲ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྲ་མེད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
ཐེན་ན་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོར་བཀྱིར་རུང་བའི་ཉན་ཐོས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་དོན་དུ་གཞན་
གྱི་སྤྲ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རིགས་ཅན་ནོ། །དབྱེ་
ན་བསེ་དུ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དང་། ཆོགས་ན་སྒྲིང་པའི་རིགས་ཅན་དང་གཉིས་ཏེ། གོ་

རིམ་བཞིན་དུ། རང་དོན་དུ་འགྲན་ཆེ་མེད་པར་ནམ་གྲོལ་མཛོན་དུ་བྱེད་འདོད་པའི་
གང་ཟག་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་རང་དང་སྤངས་རྟོགས་མཚུངས་པའི་གྲོགས་
གཞན་དང་སྟན་ཅིག་གནས་ཤིང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་གང་ཟག་གོ། །དང་
པོ་ནི། ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ལུ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི་རི་སྲིད་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་
མ་གྲུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ལུ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་
བ་པ་དང་གཉིས་ཡོད་ལ། གང་གི་ཆེ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྲུར་པ་དེའི་ཆེ་ནི་ཀུན་གྱི་
ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ལུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་
དོན་དུ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གོ། །དབྱེ་ན། དེས་པ་
དང་མ་དེས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་དུ་བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ལྷག་བསམ་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་སེམས་
དཔའོ། །དབྱེ་ན་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་དེས་པ་དང་རྟོགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེས་པ་
གཉིས་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྷ་བུའི་ལྷག་བསམ་
ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་ལྷ་བུའི་
ལྷག་བསམ་ལས་མི་ཉམས་པའོ། །ཐ་མ་འདི་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རྒྱུར་དུ་
འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་རྒྱུར་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་
སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། མ་དག་ས་བདུན་དང་། དག་པ་ས་
གསུམ་ལ་གནས་པ་ནམས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དེས་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ལྷག་བསམ་རྒྱུན་གྱིས་འཕྲོགས་པར་རུས་པའི་སེམས་

དཔའ་ལོ། །དབྱེ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་སྲིད་པ་དང་། བསམ་པ་
མངོན་དུ་བྱེད་སྲིད་པ་གཉིས་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དབང་པོ་རྩལ་འབྲིང་གཉིས་
ཚོགས་ལམ་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། དབང་པོ་རྩལ་འབྲིང་གཉིས་རེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །

གསུམ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ནི་གཞུང་དུ་གོ་སྒྲོལ། །བཞི་པ་སྦྱོར་
བས་དབྱེ་བ་ལ། དད་པས་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས་ཏེ།
གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཚོགས་ལམ་རྩོགས་པའི་གང་ཟག་དབང་རྩལ་གང་ཞིག་གཞན་
ཀྱིས་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྩོགས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་དང་། ཚོགས་ལམ་རྩོགས་པའི་གང་ཟག་དབང་རྩོན་གང་ཞིག་རང་
གི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ལ་ནམ་པར་དབྱད་ནས་
བདེན་པ་མངོན་པར་རྩོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པའོ། །ས་མཆོམས་ནི་སྦྱོར་ལམ་
ནས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྔའི་བར་རོ། །དབྱེ་ན་འབྲས་བྱ་དང་པོ་གསུམ་ལ་
ཞུགས་པ་གསུམ་གསུམ་སོ། མཛོད་དུ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྔ་ནི། མ་མཐོང་མཐོང་
ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །དབང་པོ་རྩོ་རྩལ་དེ་དག་ཏུ། །དད་དང་ཚོས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་
བ། །ཞེས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྔ་ལ་གནས་པར་བཤད་དོ། །

ལྔ་པ་འབྲས་བྱས་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ལ། དབང་པོས་བྱེ་བ། སྟོམས་འཇུག་གིས་
བྱེ་བ། ཞུགས་གནས་ཀྱིས་བྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་པས་
ཐོབ་པ་གཉིས་སྟེ། སྟོབ་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་གང་དད་པ་ལྷག་པས་
རབ་རྩ་བྱེ་བ། དེ་གང་ཤེས་རབ་ལྷག་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའོ། །ས་མཆོམས་ནི། མཐོང་

ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་རྗེ་རྩ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་རོ། །དབྱེ་ན་རེ་རེ་
ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་གནས་པ་གསུམ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་
འོང་གང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀུས་པའོ། །བྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་
འགོག་པ་སེམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལུས་མངོན་བྱེད་
ཅེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལས་ལངས་པའི་འོག་ཏུ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྟོབས་
ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་སེམས་ཀྱིས་མངོན་
སུམ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་
སྒྲིབ་ཙམ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མི་སྒྲོབ་པ། གསུམ་པ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་དང་སྟོམས་
འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མི་སྒྲོབ་པ།

གསུམ་པ་ཞུགས་གནས་ཀྱིས་བྲེ་བ་ལ། དངོས་དང་། འབྲས་གནས་བཞིའི་
བྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ལ། ཞུགས་
འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་
སྟོང་པའི་སྟོང་ལམ་ལ་གནས་པའོ། །ས་མཆོམས་ནི། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་སྟན་
གཅིག་པ་ནས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྗེའི་བར་རོ། །མངོད་དུ། རྐྱད་ཅིག་བཅོ་ལྗ་
ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་བཤད་དོ། །དབྱེ་ན་དབང་པོའི་སྟོན་དང་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས། སྤངས་པའི་སྟོན་སྟོམ་སྤང་གཏན་མ་སྤངས་པ་དང་།
འདོད་པའི་སྟོམ་སྤང་གཅིག་ནས་ལྗེའི་བར་སྤངས་པ་གཉིས། འབྲས་བུའི་སྟོན་སྟོམ་

རིམ་གྱིས་བ་དང་། ཅིག་ཆར་བ་ལ་ཞུགས་བ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་བ་འབྲས་གནས་ནི། ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་སྤངས་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་བའོ། །ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་ནི། འཛིག་
ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཆོམ་སྟེ། དེ་དག་
ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་ན་སྤང་བུ་སྦོང་ཚུལ་གྱི་
སྒྲོན་པ་ཅིག་ཆར་རེས་བར་འབྲིན་བ་དང་། རིམ་གྱིས་རེས་བར་འབྲིན་བ་གཉིས་ཏེ།
རྒྱུན་ཞུགས་གང་མི་སྒྲོགས་བ་མེད་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་
ནམས་ནམས་པའི་སྒྲོན་པ་ཅིག་ཆར་སྦོང་བ་དང་། དེ་གང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་
ནམས་ནམས་པའི་སྒྲོན་པ་རིམ་གྱིས་སྦོང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་
འབྲས་བྱ་བྱེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བ་འབྲས་བྱ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་
བ་དང་། མི་བཙོན་བ་འབྲས་བྱ་ཅམ་པོ་བ་གཉིས་གཉིས་སོ། །འབྲས་བྱ་བྱེ་མ་གཉིས་
ལ་ཡང་ཅམ་བྱུང་གྱི་བྱེ་བྲག་དེ་ལྟར་ཤེས་བར་བའོ། །དབང་པོའི་སྒྲོན་པ་དད་མོས།
མཐོང་ཐོབ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་བ་ཕྱིར་འོང་ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཞུགས་བ་ནི། ཕྱིར་
འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་སྦོང་བའི་སྦོང་ལམ་ལ་གནས་བའོ། །དབྱེ་
ན། འབྲས་བྱ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་བ་དང་། འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་
འོང་ཞུགས་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་བ་གང་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་
བརྟུ་བྱག་བ་མངོན་དུ་བྱས་ཅམ་གྱིས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་བ། དབྱེ་ན་དབང་པོའི་
སྒྲོན་པ་དད་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་གཉིས། སྤངས་པའི་སྒྲོན་པ་འདོད་པའི་སྒྲོམ་

སྤང་བྱུག་པ་སྤངས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་བར་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གང་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་བྱུག་པ་སྤངས་ཅམ་གྱིས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མདོན་ཏུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན། དབང་པོའི་སྒྲོན་པ་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས། སྤངས་པའི་སྒྲོན་པ་སྒྲོམ་སྤང་གཅིག་ནས་ལྡེ་བར་སྤངས་པ་ལྡོམ། །ས་མཆམས་ནི། དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་དང་འབྲེལ་བ། གཉིས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་སྒྲོམ་སྤང་མ་སྤངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནས་པ་གཅིག་པ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་ལམ་ནས་བྱུག་པ་སྒྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་རོ། །གཞན་ནམས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ནི། སལ་ཆེར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྒྲོང་གི་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །སར་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་བྱུག་པ་སྤངས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་སམ་མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྒྱན་ཞུགས་གང་གིས་རྣམ་པ་བྱུག་པ་སྤངས་པས་ཕྱིར་འོང་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྩལ་གྱི་སྒྲོན་པ་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གཉིས། དབང་པོའི་སྒྲོན་པ་དད་མོས། མཐོང་ཐོབ་གཉིས་མོ། །ས་མཆམས་ནི། ཐོད་ཀླལ་བ་མཐོང་ལམ་སྤྲད་ཅིག་བརྒྱུག་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པ་བྱུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་དགྲུ་པ་སྒྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་རོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཞུགས་པ་ནི།

ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་གནས་
པའོ། །དབྱེ་ན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ནི། ཐ་མའི་ཆ་
མ་ཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
པའོ། །ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྷ་ནི། སྤར་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་
དང་། གཞོད་སེམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྤར་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དབྱེ་བའི་ཕྱིར་འོང་ལྟར་རོ། །ས་མཆོམས་ནི། ཐོད་ཀྲལ་བ་སྐྱད་ཅིག་བཙུ་བྲག་
བ་ནས་འཛིན་ལ། མཐར་གྱིས་བ་འདོད་པའི་དགུ་བ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་
རོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་རོ། །

བཞི་བ་དབྱ་བཙུམ་པ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དབྱ་བཙུམ་
པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་གནས་པའོ། །དབྱེ་
ན། དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཅིག་ཆར་བ་
ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེས་གྱིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་སོ། །ས་མཆོམས་ལ། ཅིག་
ཆར་བ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ཅིག་ཆར་བ་སྒྲོམ་སྤར་སྤྱོད་བ་ལ་བཙོན་པ་ནས་འཛིན་ལ།
དེས་གྱིས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་བཙོན་པ་ནས་
འཛིན་ཏོ། །གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ནི། གོང་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་
བའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །གོང་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྷ་ནི།
ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས། ཞོད་པ། ང་རྒྱལ། མ་དེག་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་
དག་ནི་དབྱ་བཙུམ་པའི་སྤར་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་ན། སྤར་བུ་སྤྱོད་
ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཅིག་ཆར་བ་དང་། དེས་གྱིས་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོལ་ལམ་གྱི་ཆེ་ན་ས་

དགྲའི་སྒྲོམ་སྤང་རྣམས་ཅིག་ཆར་སྤངས་པས་ཐོབ་པ་དང་རིམ་གྱིས་སྤངས་པས་
ཐོབ་པའོ། །དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྒྲོར་བ་དང་། མི་སྒྲོར་བ་གཉིས་
ཏེ། རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁྲད་པར་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་
པར་འདོད་དགྲར་མངོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱན་དང་བཅས་པ་
དང་། རྒྱན་མེད་པ་སྟེ། མངོན་ཤེས་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་
དང་། མི་ལྡན་པའོ། །སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་དང་། གཉིས་
ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཏེ་བཤད་ཐེན་རྟོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ཀྱི་ཁྲད་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྒྱན་
ཁྱེགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་སྤིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་།
རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྟེ་བ་གཉིས་སོ། །རྒྱན་ཁྱེགས་གང་འདོད་པའི་ལྷ་མིར་སྟེ་བ་
ལན་བདུན་སྤངས་ནས་ཐུ་ངན་ལས་འདའ་བ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་གསུམ་མམ་
བཞི་སྤངས་ཤིང་ལྷ་པ་མ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཁྱེགས་གང་འདོད་པའི་ལྷ་མིར་སྟེ་བ་རིས་
མ་ཐུན་གཉིས་སྤངས་ནས་གཉིས་པའམ། གསུམ་པ་ལ་ཐུ་ངན་ལས་འདའ་བ། འདི་ལ།
འདོད་པའི་ལྷར་སྟེ་བ་རིགས་མ་ཐུན་གཉིས་སམ་གསུམ་སྤངས་ནས་ཐུ་ངན་ལས་
འདའ་བ་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་དང་། མིར་སྟེ་བ་རིས་མ་ཐུན་གཉིས་སམ་
གསུམ་སྤངས་ནས་ཐུ་ངན་ལས་འདའ་བ་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་ཁྲད་པར་ནི། ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་སྟེ། འདོད་
པའི་སྒྲོམ་སྤང་བདུན་པའམ་བརྒྱད་པ་སྤངས་དགྲ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་གང་
འདོད་པར་སྟེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་ཕྱི་མ་ལ་ཐུ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །འདི་ནི་ཆེ་དེ་

ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་པ་
ཐོབ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་གཅིག་པའོ། །འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་བརྒྱད་པ་ནི་མ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་
གོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆེ་དེ་ལ་སྤོང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་དགྲ་པས་
ནི་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེས་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་སྤངས་ན་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཞིང་འདོད་ཁམས་ལས་འདའ་
བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་རྣམ་པ་
བརྒྱད་པ་མ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་ཉེས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་
བར་དུ་ཆོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་བྱད་པ་ལ་དངོས་དང་ཁར་བྱུང་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོ། གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོ། མཐོང་ཆོས་
ཞེས། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་
སམ་གཟུགས་ཀྱི་བར་དོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའོ། །དབྱེ་ན་ལྔ་ལས། དང་པོ་བར་དོར་སྐྱེ་
ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་
འགྲུབ་པའི་ཀྱན་སྦྱོར་སྤངས་ལ། བར་སྲིད་འགྲུབ་པའི་ཀྱན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པས་བར་
སྲིད་དུ་སྐྱེ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་
གིས་བར་སྲིད་ཀྱི་ཆེ་སྟོད་དང་། ཆེ་དཀྱིལ་དང་། ཆེ་སྟོད་དུ་སྐྱེ་ངན་ལས་འདའ་བ་
གསུམ་པོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་ནས་སྐྱེ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་སྲིད་འགྲུབ་པའི་

ཀུན་སྒྲོར་མ་སྤངས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ག་ཟུགས་ཀྱི་གནས་གང་རུང་
དུ་སྐྱེས་ཅམ་གྱིས་ཐུངན་ལས་འདའ་བའོ། །གསུམ་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་
པར་ཐུངན་ལས་འདའ་བ་ནི། དེ་གང་ག་ཟུགས་ཀྱི་གནས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་
འབད་ཚོལ་མེད་པར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཐུངན་ལས་འདའ་བའོ། །བཞི་པ་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཐུངན་ལས་འདའ་བ་ནི། དེ་གང་ག་ཟུགས་
ཀྱི་གནས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་འབད་ཚོལ་གྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཐུངན་
ལས་འདའ་བའོ། །

ལྔ་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྒྲོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་གྱི་
ག་ཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་གང་འོག་མིན་ནམ་སྤྱིད་ཅེ་གང་རུང་དུ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་
བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་
འགྲོ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྐྱེལ་མར་བསྐྱོམས་པའི་གོང་འཕོ་
གང་འོག་མིན་དུ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན། དབང་པོ་རྣེ་འབྲིང་རྒྱལ་
གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་འཕར་བ། བྱེད་དུ་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་
བ་དང་གསུམ་སྟེ། འོག་མིན་འགྲོ་གང་བྱི་མ་ལ་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྐྱེ་བ་
གཉིས་པ་ལ་འོག་མིན་དུ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དེ་གང་བྱི་མར་ཆངས་རིས་
དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་གནས་གཅང་གི་འོག་མ་གང་རུང་དང་གསུམ་པ་ལ་འོག་མིན་
དུ་སྐྱེས་ནས་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་གང་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་
ག་ཟུགས་ཀྱི་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་མཐར་འོག་མིན་དུ་
ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྲིད་ཅེ་འཐར་ཐུག་འགྲོ་ནི། ཆངས་ཆེན་དང་གནས་གཙང་མ་
གཏོགས་པའི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་གཞན་ཀྱན་རིམས་གྱིས་
བརྒྱད་ནས་མཐར་སྲིད་ཅེར་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་དུ་ཉར་འགྲོ་ནི། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན། གོང་འཕོ་དང་། རྒྱུས་ནས་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
པ་དང་བཅས་པ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་བཞིའོ། །གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་
བ་ལ་བར་སྲིད་མེད་པའི་ཕྱིར་བར་དོར་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་མེད་དོ། །དང་པོ་ནི།
གཟུགས་མེད་དུ་ཉར་འགྲོ་གང་གཟུགས་མེད་བཞི་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་ནས་སྲིད་ཅེ་འཐར་
རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་གནས་ལ་ལྷག་པར་སྐྱོད་པ་ཡིན་
པས། འཕར་བྱེད་འཕར་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གང་གཟུགས་
མེད་བཞི་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ཅམ་གྱིས་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།
དེ་གང་གཟུགས་མེད་བཞི་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་འབད་ཚེ་ལ་གྱིས་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ་
ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་གང་གཟུགས་མེད་བཞི་གང་རུང་དུ་
སྐྱེས་ནས་འབད་ཚེ་ལ་མེད་པར་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་ཆོས་ཞེ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གང་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་
ཉིད་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །གཞུང་འདིར་གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོ་དང་
མཐོང་ཆོས་ཞེ་མ་གསུངས་ཤིང་། གོང་འཕོ་ལ་ཡང་འོག་མིན་དང་སྲིད་ཅེ་འཐར་
ཐུག་འགྲོ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་མ་གཏོགས་འཕར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་དོ། །དེ་

དགའི་མཛོད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྟེལ་སྟོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟེན་གྱི་གང་
ཟག །བསྟོམ་པའི་དགོས་པ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཞི་རགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་རྣམ་འབྱོར་ཐུན་གཅིག་ལ་སྟེས་
ནས་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི་གཉིས་ཏེ། སྟེལ་མ་ཚོལ་བཅས་སུ་
བསྟོམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་དང་སྟེལ་མ་ཚོལ་མེད་དུ་བསྟོམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་རོ། །བྱུ་
པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་དག་ཟག་བཅས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་
མེད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྟེ་རུས་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་རྒྱུན་ལྡན་སྟེལ་བ་ལ་
འདོད་དགྲུང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་བྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བ་ནི། རྩུང་དུ།
འབྲིང་། ཆེན་པོ། ཆེས་ཆེན་པོ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་སྟེས་ཏེ་གསུམ་སྟེལ་
ལོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་གཉིས་མཐུད་པ་དུག་སྟེལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་
གསུམ་མཐུད་པ་དགྲུ་སྟེལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི་བཞི་མཐུད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟེལ་ལོ། །ལྔ་
པ་ནི་ལྔ་མཐུད་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེལ་ལོ། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་། དག་བཅོམ་
པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་
སོ། །བསྟོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱུན་དག་མཐོང་
ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་རྫོ་སྤང་ལས་ཐོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་ལ། ཕྱིར་
མི་འོང་གང་ཞིག་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྟེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་ལོ། །བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཅལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་ལོ། །

བཞི་བ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་ལ་བྱག་སྒྲེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་
པའི་ཆོས་ཅན། བདག་གསད་པའི། རྩེ་ས་སུ་བསྐྱུང་བའི། གནས་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི།
རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དག་
བཅོམ་པ་དབང་བརྟུལ་གང་གདོན་མི་ཟ་བར་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་ཀྱི་
བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ། གཉིས་པ་ནི། དེ་གང་རང་གིས་རང་མི་
གསོད་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་གསོད་ན་མི་འགྱུར་བ། གསུམ་པ་ནི། དེ་གང་འདོད་
ཡོན་ལ་སེམས་བསྐྱུང་ན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ། བཞི་བ་ནི། དེ་གང་འདོད་ཡོན་ལ་
སེམས་བསྐྱུངས་སམ་མ་བསྐྱུངས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་དབང་པོ་སྐྱོང་བའི་
སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་བ། ལྷ་བ་ནི། དེ་གང་དེ་བསྐྱུངས་སམ་མ་བསྐྱུངས་ཀྱང་ཉམས་
པར་མི་འགྱུར་ཞིང་དབང་པོ་སྐྱོང་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་བ། རྟག་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་
དབང་རྣམས་གང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལས་གཏན་མི་ཉམས་
ཤིང་དབང་པོ་འདྲ་སྐྱོང་མི་དགོས་པའོ། །

རྟག་པ་ཁམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་སོ་སྒྲེ་དང་
སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་གསུམ་གསུམ་བྱེ་བ་དབྱུ་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་བྱང་
སེམས། རང་སངས་རྒྱས། དེ་བཞིན་གཤམས་པ་རྣམས་ལས་དང་པོ་རྣམས་གཞུང་
དུ་གོ་སྒྲ་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་གང་ཟག་གིས་གཟུགས་
མེད་དུ་སྒྲེ་བ་སྐྱངས་ནས་འདོད་གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བ་འཛིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་འདོད་
པའི་རྟེན་ལ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་ཉིད་གཅིག་བུའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐོལ་མཛོན་དུ་བྱེད་
པའོ། །དབྱེ་ན་བསེ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོགས་ན་སྐྱོད་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་བ་ནི་དོན་

གཉིས་མཐར་བྲིན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལོ། །དབྱེན་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་
དང་། སྤྱལ་པའི་སྤྱད་དང་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་བལ་
འབྲས་ཀྱི་སྤྱད་གང་བལ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་
རྣམ་སྟོན་ཀྱི་འབྲས་བུར་བྱུང་པའི་སྤྱད་གང་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སུ་བྱུང་པའི་སྤྱད་གང་མོངས་སྤྱོད་བདག་རྒྱུན་ལས་
བྱུང་བའོ། །

བདུན་པ་སྤྱད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ལ་ལྔ་སྟེ། མོས་པས་སྤྱོད་པ། ལྷག་པའི་
བསམ་པས་སྤྱོད་པ། མཆོན་མ་དང་བཅས་པས་སྤྱོད་པ། མཆོན་མ་མེད་པས་སྤྱོད་
པ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་སྤྱོད་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་ལ་
མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སེམས་དཔལ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྫོགས་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་ལྷག་བསམ་མི་འབྱུང་བའི་སེམས་དཔལ། རེས་
ཐོབ་དུ་མཆོན་མ་ཤེས་ཆེར་སྤྱོད་པའི་བྱང་འཕགས། བསྐྱེམས་ན་རི་ལྟར་འདོད་ཀྱི་
བར་དུ་མཆོན་མ་མི་འབྱུང་བའི་བྱང་འཕགས། མཆོན་མ་མེད་པས་ངང་གིས་འབྱུང་
བའི་བྱང་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱ་མངོན་རྫོགས་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་
ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལྷང་
རྫོགས་གང་རུང་ལ་མི་འཕྲོགས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་རྫོགས་པ། དབྱེན་བཅུ་ལས་
དང་པོ་ཆོས་མངོན་རྫོགས་ནི། བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྫོང་
བྱེད་ལ་ཐོས་བསམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་འཕྲོགས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་རྫོགས་པ། དེ་ནི་

ཆོག་ས་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། དོན་མངོན་ཆོག་ས་ནི། བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་མི་འཕྲོགས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་
ཉིང་ངེ་འཇིག་ནོ། །དེ་ནི་སྒྲོར་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིང་མངོན་ཆོག་ས་ནི།
བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཐོག་མར་
ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཆོག་ས་པ། དེ་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་ལ་མངོན་ཆོག་ས་ནི།
བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ས་པའོ། །དེ་དག་ནི་
སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ནོ། །དགོན་མཆོག་མངོན་ཆོག་ས་ནི། ཆོས་མཐོང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་
དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་འཕྲོགས་པའི་དད་མོས་རྟེན་པའི་ཆོག་ས་པའོ། །ཀུན་
ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་མངོན་ཆོག་ས་ནི། ཆོས་མཐོང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་རན་སོང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཟད་པ་ལ། མི་འཕྲོགས་པའི་དད་མོས་རྟེན་པའི་
ཆོག་ས་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་དུ་ཐོབ་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་
མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་ཆོག་ས་ནི། བསྐྱབ་པ་མཐར་ཐིམ་པའི་
སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲུག་ཀུན་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲེ་བ་ལ་མི་འཕྲོགས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་
ཆོག་ས་པའོ། །དེ་ནི་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་ཆོག་ས་ནི། གཞན་གྱི་སྒྲུ་ལ་
བརྟེན་པའི་མངོན་ཆོག་ས་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་གང་ཟག་གི་
བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་ཆོག་ས་ནི། གཞན་གྱི་
སྒྲུ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཆོག་ས་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་
བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་ཆོག་ས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཤེས་
པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་ཆོག་ས་ཏེ། ལྷ་དན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་

ནམས་ཐེས་སུ་བཟུང་བའི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་
དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དོན་དུ་གཏན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
མངོན་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་
དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་སོ་ནི། ཆད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟེལ་གཞོན་
དང་། རྟོན་མོངས་མེད་དང་བསམ་ཤེས་སོ་སོར་རིག། མངོན་ཤེས་མཆན་དཔེ་
ཡོངས་དག་སྟོབས་མི་འཇིགས། ཉེར་བཞག་བསྐྱང་མེད་བསྐྱེལ་མེད་བག་ཆགས་
བཅོམ། ལྷགས་ཐེ་ཆེན་པོ་མ་འདྲེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། ཅེས་པས་བསྐྱེད་པའི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་སྤྲེ་ཆེན་བཅུ་དགུ་ལས། དང་སོ་ཆད་མེད་པ་ལ་
མཆན་ཉིད་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
རྒྱ་འབྲས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་སྤང་པར་འདོད་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་དང་
ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། དམིགས་པའི་སྒྲོ་
ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ། ཆོས་ལ་དམིགས་པ། དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་
སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་འབྲས་
དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་སྤང་པར་འདོད་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་དང་ཤེས་རབ་
སོགས་དང་། དམིགས་ཡུལ་སྤང་སོ་ཆོས་ཅམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་སོགས་
དང་། དམིགས་ཡུལ་སྤྲུལ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་སོགས་སྤྱར་རོ། །རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་
བྱམས་པ། སྒྲིང་རྩེ། དགའ་བ། བཏང་སྟོམས་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་

ཅན་ཆད་མེད་པ་ཕན་པ་དང་ཐུང་པར་ཤོག་ཅིག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་དང་བུལ་བར་
ཤོག་ཅིག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་རྒྱ་
ཉོན་མོངས་པ་དང་བུལ་བར་ཤོག་ཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་ཐར་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། སྦྱིབ་པ་གསུམ་གང་རུང་ལས་གྲོལ་
བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་བཅས་སྟོམས་འཇུག་གོ། །དབྱེ་ན་
གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཟུགས་ཅན་གྱིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ནི།
རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བཤེག་པར་སྤྱལ་བའི་སྦྱིབ་པ་ལས་
གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱིའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མོས་པར་བྱེད་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་སོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་
ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་ནས་སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །སྤྱག་
པའི་རྣམ་ཐར་ནི། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིའི་གཟུགས་
རྣམས་ལ་སྤྱག་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་མོས་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ་ལས། གཟུགས་མེད་བཞིའི་རྣམ་ཐར་ནི། གཟུགས་མེད་
བཞིའི་རོ་ཐུང་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱེ་མཆེད་སོགས་
བསྐྱོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་སོ། །འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི།
ཆོར་འདུ་འགོག་པའི་སྦྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་པའི་འགོག་སྟོམས་
རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞིལ་གཞོན་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། རྣམ་ཐར་གྱི་མོས་པར་བྱས་པའི་

དམིགས་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་པ་མི་
སྒྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་སོ། །དབྱེན་བརྒྱད་དེ། ཅན་གཟུགས་སུ་
འདུ་ཤེས་པས་ཕྱིའི་གཟུགས་ཆེན་པོ་དང་བཟང་པོ་ངན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་
དང་། ཕྱིའི་གཟུགས་ཚུང་དུ་དང་བཟང་པོ་ངན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་།
ཅན་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། ཅན་
གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱིའི་གཟུགས་དཀར་པོ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དཀར་
པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་འོད་དཀར་པོ་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་
དང་། དམར་པོ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་དམིགས་པ་བཞིའོ། །ཟིལ་གཞོན་དང་པོ་གཉིས་ནི་
རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ལས་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཡང་རྣམ་ཐར་དང་པོ་
གཉིས་ལས་བྱུང་ངོ་། །ཕྱི་མ་བཞི་ནི་སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་ངོ་། །

བཞི་པ་ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། རྣམ་ཐར་གྱིས་མོས་ཤིང་
ཟིལ་ཞོན་གྱིས་དབང་བྱས་པའི་དམིགས་པ་འདོད་དགྲུང་སྟོ་བར་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སོགས་སོ། །དབྱེན་བརྒྱ་ལྟེ། ཟད་པར་ས། ལྷ། མེ། ཚུང་། དཀར་པོ། དམར་
པོ། སེར་པོ། སྟོན་པོ། རྣམ་མཁའ། རྣམ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བརྒྱད་གྱིས་ནི་
གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲུང་མེད་གསར་དུ་སྤྲུལ་པ་དང་ཡོད་པའི་རྒྱུག་གཞན་དུ་
བསྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འབྱུང་བསྐྱུབ་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་མཁའི་ཟད་པར་གྱིས་
ནི་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འབྱུང་
བསྐྱུབ་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་བསྐྱུབ་པར་བྱེད་དོ། །

ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་བ་མེད་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། བདག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་
རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་བ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་
སོ། །དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གཉིས་སོ། །

དུག་བ་བསམ་ནས་ཤེས་བ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་རྩེ་
ལྷར་བསམས་པར་ཤེས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་གཉིས་སོ། །

བདུན་བ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། མིང་དོན་གྱི་མཆན་
ཉིད་རབ་དབྱེ་དང་བཅས་བ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་
སོ། །དབྱེ་ན་ཆོས་དང་། དོན་དང་། དེས་པའི་ཆིག་དང་། སྒྲོ་བས་བ་སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་དང་བཞི་སྟེ། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དགོངས་པའི་དོན་དང་། འཛིག་ཉེན་དང་། བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་དེས་ཆིག་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
སོགས་སོ། །

བརྒྱུད་བ་མངོན་ཤེས་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོག་གྲུར་
གྱི་ཆོས་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །དབྱེ་ན་དུག་ལས།
ཀུན་བདུས་ཅ་བའི་ནང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས། ལྷའི་ན་བའི་མངོན་ཤེས། སེམས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མངོན་ཤེས། སྒྲོན་གནས་རྗེས་བྲན་གྱི་མངོན་ཤེས། འཆི་འཕོ་དང་སྦྱེ་བ་
མངོན་ཤེས། ཟག་ཟང་མངོན་ཤེས་དང་བཅས་དུག་དངོས་བསྟན་ལ་གསུངས། འདིར་

ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་ཤེས་
ཀྱི་དོད་སྦྲུམ། ད་དུང་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། [ཆད།] རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་
ཤེས་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་བྱ་བ་དུ་མ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་
སྒྲ་མ་རགས་དུ་མ་ཐོས་པའི་སྒོ་མ་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན། ལྷའི་མིག་གི་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་གཞན་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་འཕམ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་གཟུགས་མ་རགས་དུ་མ་ཐོང་
བའི་སྒོ་མ་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་སེམས་
ཀྱི་རྒྱ་བ་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །

དགུ་བ་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། [ཆད།] དབྱེ་ན་མཆན་སོ་གཉིས་
དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་བརྩ་ཉེ་གཞན་དུ་ཤེས་སོ། །བརྩ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་
མཆན་ཉིད། གནས་དང་དམིགས་པ་སོགས་འདོད་དགའ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་སོགས་སོ། །དབྱེ་ན་བཞི་ལས། གནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། སྐྱེ་འཆི་གནས་
གསུམ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ནི། སྐྱུལ་བསྐྱར་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །ཐུགས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་
སོ། །མཐུན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དུ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །

བརྩ་གཅིག་པ་སྟོབས་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། གདུལ་བྱ་ལ་མངོན་མཐོངས་
ལེགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །དབྱེ་

ན་བཙུ་ལས། ཀུན་བརྟུས་རྩ་བའི་ནང་དངོས་བསྟན་ལ་སྟོབས་གཉིས་གསུངས།
འདིར་དབྱེ་ན་བཙུ་ལས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སྟོབས་གཉིས། [ཆད།] གནས་དང་གནས་
མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་
འཇུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མཐུན་པ་ནི། ལས་
འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པ་སོགས་སོ། །བསམ་གཏན་
དང་རྣམ་ཐར་སོགས་མཐུན་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱི་རོ་སྤང་
ངེས་འབྱུང་སོགས་ལ། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པ་ནི། གདུལ་
བྱའི་དད་སོགས་དབང་པོ་མཆོག་དམན་ལ། མོས་བ་སྣ་ཆོགས་པ་མཐུན་པ་ནི།
གདུལ་བྱའི་བསམ་སྒྲིབ་ཀྱིས་མོས་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་མཐུན་པ་ནི།
འཁོར་འདས་ཀྱི་ལམ་ཀུན་ལ་སྟོན་གནས་ཐེས་སུ་བྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་
མཐུན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི། མངོན་ཤེས་ལྟར་རོ། །རྣམ་པ་
ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གོ།

བཙུ་གཉིས་པ་མི་འཛིགས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། འོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་བསྐྱེདས་པ་མི་མངའ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
སོགས་སོ། །དབྱེ་ན་བཞེ་ལས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། རང་
དོན་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ་བསྐྱེདས་པ་མི་མངའ་བ་
སོགས་སོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། རང་དོན་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་
ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ། བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། གཞན་དོན་སྤང་
བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ། རེས་འབྲེན་གྱི་ལམ་ལ་མི་

འཛིགས་པ་ནི། གཞན་དོན་ལས་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་
ལ་བསྐྱེདས་པ་མི་མངའ་བ་སོགས་སོ། །

བརྩ་གསུམ་པ་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། མཆོག་དམན་གྱི་འཁོར་
ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པར་ཆོགས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སོགས་
སོ། །དབྱེན་གསུམ་སོ། །བརྩ་བཞི་པ་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། རང་གི་སྒྲི་
གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བ་མེད་པར་གདམས་པ་དང་
རྗེས་སུ་བསྐྱན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །དབྱེན་གསུམ་སོ། །བཙུ་
ལ་བ་བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་བ་ནི། གདུལ་བུའི་དོན་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་སོགས་སོ། །བརྩ་དྲུག་པ་བག་ཆགས་ལེགས་པར་བཅོམ་པ་ནི། སྒྲི་གསུམ་གྱི་
གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་
སོ། །བརྩ་བདུན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། ཐུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་གདུངས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་གཟིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །

བཙུ་བརྒྱུད་པ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་མ་འབྲེས་པ་ནི། ཉན་རང་སོགས་ལས་
བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐབ་པའི་སྐབ་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དབྱེན་སྒྲིུད་པས་བསྐྱུས་པ་དྲུག་ །རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་
དྲུག་ །ཐོན་ལས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་སྟེ་བཙུ་
བརྒྱུད་དོ། །བརྩ་དགུ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། གདུལ་བུའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་
བར་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པའོ། །ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་བསྐྱུ་ན་སྟོན་རང་གི་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་

དང་། གནས་པ་ལས་གྲུར་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་རྩེ་ས་ཐོབ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པའི་
རང་བཞིན། གཉིས་པ་ནི་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །

༼ གཞན་དོན་འབེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་དུས༽ ་༽

བཞི་པ་གཞན་དོན་འབེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་པར་དུས་པ་ལ་བདུན་ལས། དང་
པོ་དོན་རྣམ་པར་དུས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐར་ཐུག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་ཐབས་སོ། །དབྱེ་ན་དོ་སོ། རྒྱ། འབྲས་བྱ། ལས། ལྷན་པ། འབྲུག་པ་དང་བྲུག་
གོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣམ་པར་དུས་པ་ནི། གང་གིས་མདོ་སྤྲེ་རྣམས་ཡང་
དག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། དབྱེ་ན་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱའི་
དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་བྲུག་གོ། །ཆེ་ག་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒྲོ་བཅུ་བཞི་
རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་རབ་ཏུ་བྱེ་ནས་ཀྱན་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དུས་པ་ནི། ཤེས་
བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་སུ་བཞི་ལ་སོགས་པར་བྱེ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །བཞི་
པ་འབྲི་བ་རྣམ་པར་དུས་པ་ནི། རྣམ་དབྱེ་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྲི་བ་བཞེད་དེ་ཤེས་བྱའི་
དངོས་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །ལྷ་པ་བསྟུ་བ་རྣམ་པར་དུས་པ་ནི། རྩ་བ་བསྟུ་བ་
ལ་སོགས་པའི་གནས་བཅུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །བྲུག་པ་སྟུ་བ་རྣམ་པར་དུས་པ་
ནི། རྒྱལ་ཕྱིར་རྒྱལ་གྱི་ཚོད་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །བདུན་པ་ལྷེས་པོར་
དགོངས་པ་རྣམ་པར་དུས་པ་ནི། བརྗོད་པ་ཐབ་མའི་མདོ་སྤྲེའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་
འབེབས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་འདིས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མ་
ལུས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རབ་དབྱེ་མདོར་བསྟུས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ། །

༥ འདི་ན་ཐོས་ལ་མི་འདུན་བསམ་ལ་གཡེལ། །བསྐྱུ་བ་ལ་མི་བཙོན་ཆེ་འདི་ཁོ་
ནའི་ཕྱིར། །སྒྲོས་ངན་ཆེག་ལ་ལྷུར་ལེན་མངན་ཡང་། །མཁས་པའི་འདུན་སར་ཕྱིན་
པ་འགའ་མ་མཐོང་། །གང་དག་ཆེག་རྗེས་མི་འབྲང་དོན་ལྷུར་ལེན། །རིགས་པའི་རྗེས་
འཇུག་ཀུན་ཤེས་བསམ་པ་ཅན། །ལེགས་བཤད་བསྟན་པའི་སྒྲོད་གྲུར་ཉན་པོ་
ནི། །ཤུ་དུམ་ཨ་རའི་མེ་རྟོག་བཞིན་དུ་དགོན། །དེ་ཕྱིར་ཁོ་པོའི་ལེགས་བཤད་ནོར་
བུའི་སྒྲེང་། །གཞན་ཕྱིར་སྤེལ་ཡང་གཞན་ལ་པན་པར་དཀའ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྷག་
བསམ་དག་པའི་མ་ཐུས། །གཞན་ལ་པན་པའི་བསམ་པས་ངས་འདི་བྱས། །དེ་ལས་
བྱུང་བའི་དགོ་བ་སྟོན་ཀ་ཡི། །ཁླ་བའི་འོད་ལྷར་རབ་དཀར་བྱི་མེད་དེས། །འགྲོ་བ་ཀུན་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་གཏུང་བསལ་ནས། །ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དའི་ཆལ་རབ་རྒྱས་བྱེད་ཤོག །

དམ་པའི་ཆོས་མངོན་བ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་སྒྲིང་པོ་ལེགས་བཤད་ནོར་
བུའི་སྒྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་གསལ་བྱེད་དམ་བ་དཔལ་ལྷན་
ཁྲ་མ་དམ་པ་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱུལ་ཞིང་། སྟོབ་
དཔོན་དཔོན་པོ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་གསལ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
བཤེས་གཉེན་འགས་ཀྱང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར། །མཚུངས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་
རྗེ་སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་ཅེ་མོ་ཞེས་མཆན་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུ་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མངོན་པའི་སྤྲེ་སྟོད་རྣམས་ལ་
སྟོའི་སྤང་བ་ཆེར་ཐོབ་པ་ཤུ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་གཞོན་བུ་སྟོ་བྲོས་ཀྱིས། །མཁས་བྱུབ་བར་
མ་ཆད་པར་བྱོན་པའི་གནས་དཔལ་ཨའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱར་བའོ། །འདིས་
བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་དུ་མ་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །

ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་སྒྲོ་བརྟན་གང་པ་སྤེལ། །རྩི་ན་མི་ཅ་ཀ་ཙོག་ཞང་
གསུམ་དང་། །ལྷ་དཔལ་རྡོ་རྩེ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཀུན་བདུས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་
ལ་ཕྱག་འཆོལ། །བྱ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་གཞོན་ལུ་དབང་ཕྱག་དང་། །ཡོན་ཏན་གཡུང་
བྱང་བཙོན་འབྲུས་གཡུང་བྱང་དང་། །རྩ་རྒྱལ་མི་གསུམ་དང་མ་སྤྱིང་པོ་སྤྲེ། །ཀུན་
བདུས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །ཡེ་འབྲུང་འབན་དང་ཐོ་དང་སྟོན་སྐྱབས་
དང་། །འཇད་པ་གཞོན་བྱང་འབྲིང་མཆོམས་ཞང་དང་ནི། །པོ་དོང་རིན་ཅེ་སྤྲུག་ཕྲེ་སེང་
རྒྱལ་ཏེ། །ཀུན་བདུས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །སྐྱ་བསྐྱར་བཀ་ཆེན་སྒྲོ་གྲོས་
བརྟན་པ་དང་། །སྐད་གཉིས་སྐྱ་བ་བྱང་ཚུབ་ཅེ་ཐོ་དང་། །མཉམ་མེད་སེམས་པ་གཞོན་
ལུ་སྒྲོ་གྲོས་ཏེ། །ཀུན་བདུས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །འདི་བྲིས་དགེ་བས་
ཆེ་རིང་ནད་མེད་དཔལ་འབྱོར་ཆོས་འཕེལ་ཤོག ། ། །མདྲ་ལོ་ཟླ་མ་ཏུ།

པར་བྱང་སྒོན་ཆིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཆོར་རོག་ཅིག་ཏུ།
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གྲུང་།
 ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
 ཇི་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
 དབར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་སྤང་པའི་མཐུས།
 ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྤོང་སྒྲག་བརྒྱ།
 གདངས་ཏེ་རྒྱ་དུ་ལྷའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ།
 དེས་ལེགས་ནོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབར་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་
 ལྷན་མཆེད་འི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་
 མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བད་བསྟན་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
 བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཇུག་གང་ལའང་སྐྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བཤེད་སྟོན་ཆོག་དུ་ལྷན་འི་
 དགེ་སྟོན་ཆོས་སྐུ་བ་དག་དཔར་ཆོ་བམར་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སྐྱར་བའོ། །

༡༡། བཅས་མཉམ་བཅུ་དབྱེ་བྱེ། ཡའི་བཅུ་དབྱེ་དབྱེ་བྱེ། ཡོ་དེ་སྐྱེ་བྱེ།

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ཀྱེ་ལ་འདི་དཔ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་པོ་མ་ཡིག་གི་ཉིས་པ་མི་འཛུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་ཀྱེ་དཔ་ལས་གསུངས་སོ།